Народная Воля

№ 166 (1729)

Пятніца, 5 верасня 2003 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай і рускай мовах
Перыядычнасць —
5 разоў у тыдзень
Выдавец:
УП «Народная воля».

Кошт свабодны.

На прастор, на шырокі разлог
Выходзі, мой народ, грамадою...
Якуб КОЛАС

E-mail: nv@promedia.by
http://nv.promedia.by

Надвор'е

У Мінску сёння ўдзень чакаецца — +11...+13, дождж, уначы — +8...+10, без ападкаў; у Брэсце ўдзень — +13...+15, уначы — +8...+10, на працягу сутак — без ападкаў; у Гродне ўдзень — +15...+17, уначы — +8...+10, на працягу сутак — без ападкаў; у Віцебску ўдзень — +11...13, уначы — +8...+10, на працягу сутак — без ападкаў; у Гомелі ўдзень — +12...+14, уначы — +9...+11, на працягу сутак — без ападкаў; у Магілёве ўдзень — +12...+14, уначы — +9...+11, на працягу сутак — без ападкаў.

www.meteo.by

ПУЛЬС

Брэстчане, на старт!

У Брэсце завершана будаўніцтва лёгкаатлетычнага манежа, які ўжо названы найлепшым у Беларусі. Яго ўрачыстае адкрыццё запланавана на 26 верасня.

Як сцвярджаюць спецыялісты, брэсцкі манеж адпавядае міжнародным стандартам. Тут ёсць бегавая дарожка на 200 метраў, сектары для скокаў, для штурхання ядра і іншае. Арэну ўслалі швейцарскім пакрыццём "Каніпур". Абсталяваныя дзве трэніровачныя залы і дзве залы для цяжкаатлетаў. Ёсць сауны і бар. Манеж умяшчае 1,5 тысячы гледачоў, прадугледжаны месцы для інвалідаў.

Валянціна КАЗЛОВІЧ.

Прыдраліся...

Гродзенскі гарвыканкам не даў дазволу гарадской радзе грамадскага аб'яднання "БНФ "Адраджэнне" на правядзенне святочных мерапрыемстваў з нагоды Дня беларускай вайсковай славы.

Як патлумачыў старшыні гродзенскай арганізацыі Аляксандру Міхальчыку юрыст гарвыканкама Валерый Шанціла, у заяве на правядзенне мерапрыемства не былі пазначаныя хатнія адрасы арганізатараў. Аднак Міхальчык лічыць, што пададзеная заява цалкам адпавядала патрабаванням заканадаўства. Паколькі заяўнікам мерапрыемства выступала гарадская рада ГА "БНФ "Адраджэнне", у заяве мусіў быць пазначаным толькі юрыдычны адрас арганізацыі.

Дзень беларускай вайсковай славы адзначаецца штогод 8 верасня. У гэты дзень у 1514 годзе войскі Вялікага княства Літоўскага на чале з гетманам Канстанцінам Астрожскім пад Оршай разбілі ўтрая большае войска Маскоўскай дзяржавы. Аршанская бітва з'яўляецца адной з самых значных перамог у барацьбе за незалежнасць беларускай дзяржавы.

Юлія ДАРАШКЕВІЧ.

Сагрэем ліцэістаў!

Заняткі з навучэнцамі апальнага гуманітарнага ліцэя, якія з пачатку гэтага навучальнага года праводзіліся на вуліцы, пераносяцца ў памяшканні з прычыны пахаладання. Гаворка ідзе аб памяшканнях у Мінску, прапанаваных асобнымі арганізацыямі і людзьмі адмыслова для заняткаў з ліцэістамі.

Тым часам Камітэт абароны ліцэя заклікае грамадзян Беларусі і міжнародную супольнасць аказаць навучальнай установе матэрыяльную дапамогу. Ліцэю сёння патрэбныя грошы для арэнды памяшканняў, набыцця літаратуры і школьнага абсталявання, навучальна-наглядных дапаможнікаў і тэхнічных сродкаў навучання.

Ахвочыя могуць звяртацца па кантактных тэлефонах: **226-61-01 і 8-0296-70-30-85.**

Марат ГАРАВЫ.

«Галасы зямлі» Івана Супрунчука

У Мастацкім музеі, што размешчаны на тэрыторыі мемарыяльнага комплексу "Брэсцкая крэпасць-герой", адкрылася персанальная выстава народнага майстра з вёскі Цераблічы Столінскага раёна Івана Супрунчыка.

Выстава мае назву "Зямлі роднай галасы". На ёй прадстаўленыя каля 60 работ — драўляныя скульптуры, графіка і малюнкі таленавітага майстра і цікавага чалавека. У сваёй вёсцы ён стварыў унікальны музей этнаграфіі, якому ў 2001 годзе нададзена званне "народны". Галоўныя экспанаты музея — выкананыя майстрам драўляныя скульптуры, апранутыя ў народныя касцюмы. Выстаўлены тут і ўнікальныя прылады вясковай працы, якіх няма нават у брэсцкіх музеях.

Валянціна КАЗЛОВА.

Курсы замежных валют на 5 верасня

На 5 верасня Нацыянальны банк Беларусі ўстанавіў наступныя афіцыйныя курсы замежных валют:

1 долар ЗША — 2094,00 рублі
1 еўра — 2268,53
1 расійскі рубель — 68,34
1 аўстралійскі долар — 1338,38
1 балгарскі леў — 1165,37
1 дацкая крона — 305,45
1 СДР — 2861,93
1 ісландская крона — 25,64
10 японскіх іен — 179,17
1 казахскі тэнге — 14,13
1 канадскі долар — 1514,76
1 кувейцкі дынар — 6976,86
1 кыргызскі сом — 49,20
1 латвійскі лат — 3618,77
1 літоўскі літ — 656,99
1 малдаўскі лей — 152,96
1 нарвежская крона — 276,20
1 польскі злоты — 520,25
1 сінгапурскі долар — 1192,89
10000 турэцкіх лір — 15,08
1 украінская грыўна — 392,52
1 брытанскі фунт стэрлінгаў — 3296,79
1 чэшская крона — 69,99
1 шведская крона — 248,43
1 швейцарскі франк — 1477,09
1 эстонская крона — 144,94

СЛУЧАЙ

Свинцовые аргументы в бане

Мужская помывка в бане в райцентре Лельчицы закончилась серьезной размолвкой. Что не поделили мужчины или чем были оскорблены, выясняет теперь милиция. Однако 30-летний Владимир, выскочив из бани вслед за обидчиком возрастом постарше, выстрелил ему из пистолета в грудь.

Потом Владимир вернулся в баню и ранил там еще одного участника помывки — местного индивидуального предпринимателя.

Когда милиция задержала Владимира, он заявил, что ничего не помнит. Не помнит даже, откуда взялся у него пистолет.

Анатолий ИВАНОВСКИЙ.

У Полацк, на свята пісьменства!

Уласна кажучы, свята ўжо ідзе. 3 верасня, у сераду, са сталіцы Беларусі пачала паломніцтва (вядома ж, на калёсах) у Полацк рэспубліканская навукова-творчая экспедыцыя пад назвай "Дарога да Святыняў з Благадатным Агнём ад Труны Госпада", якая павінна прайсці праз Паставы, Глыбокае, Шаркоўшчыну, Браслаў, Міёры, Верхнядзвінск і Наваполацк.

6 верасня ў Полацку адбудзецца навукова-практычная канферэнцыя "Полацкія чытанні". 7 верасня ўдзельнікаў экспедыцыі ўрачыста сустрэнуць у Спаса-Еўфрасіннеўскім манастыры, побач з помнікам Прападобнай Еўфрасінні Полацкай. Удзельнікі вандроўкі разам з палачанамі і гасцямі горада пасадзяць Сад Малітвы.

Праз невялікі час у Спаса-Праабражэнскай царкве адбудзецца літургія.

Цэнтральным месцам правядзення свята ў горадзе вызначана плошча Свабоды. Урачыстыя мерапрыемствы распачнуцца 7 верасня апоўдні перадачай гораду Незгасальнай Лампады Духоўнасці. Полацк прыме эстафету святочнай традыцыі ад сваіх папярэднікаў — гарадоў, дзе адбываліся ўжо ўрачыстасці ў гонар Дня беларускага пісьменства. У Полацку яны, дарэчы, праводзяцца ў другі раз. У розныя гады яны праходзілі яшчэ ў Тураве, Навагрудку, Нясвіжы, Оршы, Пінску, Мсціславе, Міры.

Сцэнарыем свята, які напісаў паэт Навум Гальпяровіч, а паставіў рэжысёр Вячаслаў Панін, прадугледжана шмат цікавых і змястоўных мерапрыемстваў: літаратурныя сустрэчы, прэзентацыі новых кніг, фестываль дзіцяча-юнацкай прэсы, выставы, канцэрты прафесійных і самадзейных артыстаў, кірмаш народных рамёстваў і многае іншае. Плануецца ўрачыстае адкрыццё помніка Сімяону Полацкаму.

А закончыцца свята, як і належыць, феерверкам у начным небе над старадаўнім Полацкам.

Сяргей БУТКЕВІЧ.
Фота Наталлі АБЛАЖЭЙ, БелТА.

Заявление

президиума Совета Белорусского профсоюза работников радиоэлектронной промышленности

Министерством промышленности республики целенаправленно проводится работа по развалу Белорусского профсоюза работников радиоэлектронной промышленности. В связи с чем заместителем министра И.Золоторевичем на протяжении последних месяцев организуются встречи и совещания с директорским корпусом для ликвидации организационных структур Белорусского профсоюза РЭП.

От руководителей предприятий, в нарушение положений Закона Республики Беларусь "О профессиональных союзах", Указа президента Республики Беларусь "О развитии социального партнерства", Устава профсоюза РЭП требуют обеспечить переход первичных профсоюзных организаций РЭП в Белорусский профсоюз работников промышленности, созданный при содействии Министерства промышленности. Происходит данная активная "работа" министерства на фоне тяжелейшего экономического положения многих предприятий, низкой заработной платы и в условиях постоянного сокращения численности персонала, неполной рабочей недели, отсутствия оборотных средств и инвестиций.

Столкнувшись с противодействием большей части профсоюзного актива, вставших на защиту профсоюза РЭП, руководство Министерства промышленности занялось прямым шантажом отдельных руководителей предприятий, грозя им лишением госзаказа, непродлением заключенных с ними контрактов, отказом в загранкомандировках и т.п.

Все это делается при полном молчании со стороны руководства Федерации профсоюзов Беларуси, членской организацией которой является профсоюз работников радиоэлектроники, чьи интересы и права должна отстаивать ФПБ.

Возможно, что подобные противоправные действия — это своеобразный "ответ" белорусских чиновников и отдельных руководителей предприятий на недавнее решение Международной организации труда (МОТ) включить Беларусь в специальный параграф, так называемый "черный список" стран — злостных нарушителей прав профсоюзов, а в результате — подрыв международного авторитета государства.

Президиум Совета профсоюза РЭП считает противозаконными и недопустимыми подобные вмешательства руководства Министерства промышленности, отдельных руководителей предприятий во внутренние дела профсоюза, попытки запугивания и давления на профсоюзных лидеров и требует строгого соблюдения Конституции и законодательства Республики Беларусь, выполнения рекомендации МОТ в отношении прав профсоюзов в Беларуси, а также не оставит без реагирования ни один факт нарушений прав и законных интересов членов профсоюза.

У Коласаўскім тэатры — сезон амаладжэння

З неблагімі перспектывамі ўваходзіць у чарговы сезон Нацыянальны акадэмічны драматычны тэатр імя Я.Коласа. Плануецца адкрыццё філіяла ў Полацку. І адбудзецца гэта не праз паўгода, а заўтра, 6 верасня, у межах святкавання Дня беларускага пісьменства. У гарадскім Палацы культуры Полацка пройдзе прэм'ерны спектакль па п'есе маладога, але ўжо дастаткова "раскручанага" беларускага драматурга Андрэя Курэйчыка "П'емонцкі звер" у рэжысуры Юрыя Лізянгевіча. П'еса, адзначаная на конкурсе сучаснай драматургіі ў Маскве, пастаўлена ў Маскоўскім мастацкім акадэмічным тэатры. Юрый Лізенгевіч, адзначаючы некаторыя хібы літаратурнага матэрыялу, бачыць у п'есе не толькі напружаную фабулу, але і пэўны філасофскі сэнс.

Побач са шматвопытнай зоркай тэатра Валянцінай Петрачковай і такімі вядомымі суперпрафесіяналамі, як Галіна Букаціна, Тамара Скварцова, Тамара Кабяк і Вячаслаў Грушоў, у прэм'еры, прызначанай для паказу ў Полацку, заняты зусім маладыя Алена Ганум, Ірына Цішкевіч і Арцём Бародзіч, якія толькі сёлета атрымалі дыпломы акцёраў у Нацыянальнай акадэміі мастацтваў, дзе вучыліся без адрыву ад роднай сцэны.

Такім чынам, новы сезон тэатра імя Я.Коласа адметны амаладжэннем і драматургіі, і акцёрскага складу, і нават сцэнічнай пляцоўкі, якая, магчыма, з цягам часуператворыцца ў пастаянны тэатр у Полацку.

Сяргей БУТКЕВІЧ.

Радзівілаўскай Біблії — 440 гадоў

440 гадоў таму ў Брэсце (Берасці) была надрукаваная знакамітая Брэсцкая Біблія, альбо, як яшчэ яе называюць, Радзівілаўская.

Рэфармацыя, якая ў XVI стагоддзі ахапіла Еўропу, знайшла сваё адлюстраванне і ў жыцці берасцейцаў. Гарадскі староста Мікалай Радзівіл заснаваў кальвіністкую абшчыну, пабудаваў у горадзе сабор, а ў 1553 годзе, 450 гадоў таму, заснаваў друкарню, дзе выдаваліся кнігі на рэлігійную тэматыку. Адным з найлепшых выданняў Вялікага княства Літоўскага і лічыцца Брэсцкая Біблія, выдадзеная на сродкі Мікалая Радзівіла Чорнага.

Сёння гэтае выданне — рарытэт. Азнаёміцца з нешматлікімі асобнікамі можна ў бібліятэках Масквы, Вільнюса і Кракава. У Беларусі захаваўся няпоўны экземпляр Брэсцкай Бібліі — у фондах Цэнтральнай навуковай бібліятэкі імя Якуба Коласа.

Загадчыца аддзела краязнаўства Брэсцкай абласной бібліятэкі імя М.Горкага Таццяна Кавенька паведаміла БелаПАН, што ў выставе, прымеркаванай да Дня беларускага пісьменства, ёсць раздзел, прысвечаны Брэсцкай Бібліі.

Валянціна КАЗЛОВІЧ.

ГЛАС НАРОДА

Разве мы можем пойти в дорогие магазины?

Мы с мужем пенсионеры, он к тому же инвалид второй группы. Имеем так называемую дачу в четыре сотки. Обрабатываем землю и собираем неплохой урожай. Но вот потребовалась замена электропроводки. Нужно более 70 тысяч рублей. За участок в текущем году требуется отдать 56 тысяч рублей.

Решили оплачивать в три приема. Но придется сократить расходы на питание. На чем сэкономить? Надо исключить мясо из рациона, обойдемся костями по 1860 рублей за килограмм. Рыбу дешевую — минтай, путасу — слава Богу, можно покупать в частных киосках. Чай, кофе, бульонные кубики также в киосках, так как сегодня именно в киосках самые дешевые товары. Там же отовариваемся стиральным порошком, хозяйственным мылом, краской для волос, наконец, туалетной бумагой.

Так мы с мужем спланировали свои расходы, решив, что дачный участок за собой нужно сохранить и на лавочку у подъезда нечего переезжать.

При экономическом раскладе магазины в расчет не брались. Почему? Да потому что цены там кусаются. Мы ходим практически в один гастроном № 8, что по ул.Я.Мавра. В том гастрономе дешевого кофе нет вообще, а тот, что имеется, в два раза дороже, чем в киосках. Более или менее приличный "Neckafe" (100 г) стоит 6450 рублей, в киосках — 3800, он же в упаковке 200 граммов — 14.790 рублей, а в киосках — 7950. Бульонные кубики в магазине 140 рублей, в киоске — 100 за штуку. Так же обстоит дело с чаем.

А рыбные витрины в гастрономе как будто издеваются над покупателем. Рыба какая-то скрюченная, вид ее совсем непотребный, думаю, кошка не будет есть такую рыбу. Но цены внушительные. Минтай, например, стоит 3950 рублей, а в киоске — только 3150, путасу — 1320 рублей, в киоске — 1140. Причем в киоске на рыбу любо-дорого посмотреть. А почему дети толкаются у киосков за разными жевательными резинками, сладостями? Да потому что они дешевле, чем в магазинах.

Пенсионеры давно открыли для себя этот маленький источник экономии. Теперь ведь и на рынках все подорожало. И мы радовались, что есть предприимчивые люди, которым выгодно продавать дешевый товар и которые расположили свои торговые точки в удобных для людей местах; что не надо стоять в очередях, все можно купить мимоходом.

Каково же было недоумение и досада, когда однажды эта живая и разноцветная торговля прекратилась. Мы увидели закрытыми все киоски в нашем Фрунзенском районе. Было ощущение, что нас вдруг обокрали. Но кто и за какие прегрешения? И я понимаю ругающихся парней, которым по пути на работу негде стало купить сигарет, бутылку воды или банку пива.

Вот вам и вера в обещания власть предержащих, вот и рухнувшая надежда сэкономить деньжат для дачного участка.

Говорят, уберут киоски, так как они портят вид города. А вид нищих, обездоленных пенсионеров этих господ не беспокоит? Разве нам прибавили пенсии, чтобы мы пошли в дорогие магазины, а теперь и на дорогие базары? Или наоткрывали мелких магазинчиков на каждом шагу, чтобы мы могли отовариваться, как в киосках? Говорят, киоски — это нецивилизованно. Что же, если киоски убрать, мы сразу станем все цивилизованными? Разве так надо идти к цивилизации?

Уж конечно, те, кто принимал это дикое решение, даже не подумали о людях, о бедных людях. Ясно, что для богатых эти киоски ни к чему. Но я бы хотела знать, что я, пенсионерка, получу теперь взамен, когда уберут последний киоск, так как потом меня может уже и не быть. Я так понимаю, что надеяться на что-то и ждать чего-то уже не приходится. Так что же нам, беднякам, делать, господа хорошие из Минского горисполкома и Администрации Фрунзенского района?

Лилия Ивановна МАЛЕВИЧ, пенсионерка.

ВЗГЛЯД

Государство должно заботиться не только о спортсменах

На днях стал невольным свидетелем того, как из подземного переходу станции метро "Пушкинская" выдворяли старушку. Бабушка — божий одуванчик, с трудом передвигающаяся в согнутом (почти под прямым углом) положении, просила милостыню.

На моих глазах к ней подошел молодой бравый милиционер и потребовал покинуть охраняемую им территорию. Бабулька со вздохом поковыляла к выходу, но наверху моросил дождь, и старушка остановилась. Я не слышал, о чем говорили, понял только, что страж порядка вызвал подмогу. Появился напарник, и на старушку стали "воздействовать" вдвоем. В "подземелье" спускались прохожие с зонтиками. Выдворяемая с территории метрополитена бабушка робко возражала.

Дождь хлынул во всю силу, и, воспользовавшись этим, бабулька повернулась и пошла по направлению к перрону. По всей видимости, решила перебраться на другую станцию. Хлынувший дождь поколебал моральный дух стражей порядка, и преследовать старушку они не стали.

Что и говорить, нищие не украшают город. Только вот изгнание немощных старушек тоже ведь не демонстрирует заботу государства о сирых и убогих. Может все-таки подойти к проблеме с другой стороны. Заставить детей и внуков позаботиться о родительнице. А если родственников нет, то поместить старушку в дом престарелых, чтобы той не приходилось побираться.

Увы, дворцов для неспортсменов в Беларуси почему-то не строят.

Валерий АЛЕКСЕЕВ.

РЭЗАНАНС

Калі праўда вочы коле...

Скандал, які ўспыхнуў у Гродне вакол рэканструкцыі стадыёна "Неман", на месцы якога яшчэ ў 60-е гады мінулага стагоддзя былі яўрэйскія могілкі, доўгі час не знаходзіў свайго адлюстравання на старонках гродзенскіх дзяржаўных газет. У цэнтры скандала апынуліся мясцовыя ўлады, крытыкаваць якія падручным журналістам, па зразумелых прычынах, нязручна. Але газета "Вечерний Гродно", адным з заснавальнікаў якой з'яўляецца гарвыканкам, відавочна, вырашыла парушыць змову маўчання. На мінулым тыдні ў ёй быў надрукаваны артыкул "Вечная тайна", прысвечаны менавіта скандалу, звязанаму з апаганеннем людскіх рэштак. Здавалася б, надышоў час расставіць усе кропкі над "і" і прызнаць памылкі. Але замест гэтага паліваецца брудам "Народная воля", якая першай распавяла пра "хакей на касцях" з удзелам гродзенскіх улад.

Адразу падкрэслю: я не хачу займацца аналізам усіх памылак, якімі стракаціць згаданы артыкул, а затрымаюся выключна на тым, што тычыцца "Народнай волі".

"В "Народной Воле" 16 августа появился, например, перл о том, что строители используют могильные камни под фундамент. "Во-первых, никаких могильных камней мы не нашли, — свидетельствует главный инженер "Гродногражданпроекта", — а во-вторых, по техническим характеристикам не имеем права закладывать такой материал. Считаю, подобные публикации — чистейшей воды политический спецзаказ с целью давления на страну", — сцвярджае "Вечерний Гродно"

Пачнем з таго, што артыкула "пра магільныя камяні" ў "Народнай волі" ад 16 жніўня проста няма. Артыкул "Таямніца затынкаванага падмурка" з'явіўся ў нашай газеце тыднем пазней — 23 жніўня. Складаецца ўражанне, што, палемізуючы з "Народнай воляй", Станіслаў Маеўскі, аглядальнік "Вечернего Гродно", нават не прачытаў гэтага артыкула ці ён свядома ўводзіць чытача ў зман. Між тым, артыкул "Таямніца затынкаванага падмурка" распавядае пра гісторыю дома № 18 па вуліцы Квяткo, падмурак якога складаецца з магільных пліт, якія былі ўзяты з яўрэйскіх могілак. Нагадаем, што будаўніцтва дома адбывалася ў сярэдзіне 50-х гадоў. Менавіта тады, па звестках розных даследчыкаў, дзяржаўныя арганізацыі пачалі "ласіцца" камянямі з яўрэйскіх могілак і выкарыстоўваць іх на будаўніцтве. Абараніць магілы ад дзяржаўных вандалаў проста не было каму. Большая частка яўрэйскай абшчыны Гродна загінула ў агні Халакосту, многія з тых, хто застаўся ў жывых, эмігрыравалі, тыя ж, хто жыў у Гродне, былі паралізаваныя страхам. Менавіта ў гэты час у СССР набірала размах антысеміцкая кампанія, звязаная з так званай барацьбой з сіянізмам. Таму няхай застанецца на сумленні аўтара артыкула словы: *"Странно, но 40 лет назад, когда строился стадион, и толики того шума не было".*

Цяпер пра каментарый Рышарда Кацынеля, аднаго з аўтараў праекта рэканструкцыі стадыёна "Неман". Каму, як не яму, ведаць пра тое, хто, калі і як выкарыстоўваў камяні з могілак, бо менавіта ён быў адным з тых, хто руйнаваў яўрэйскія могілкі ў 60-е гады. "Воляй лёсу аказалася так, што я працаваў у будаўнічым упраўленні, якое ў 1963 годзе пабудавала гэты стадыён... Сапраўды, былі тут яўрэйскія могілкі, але па тым часам гэта было праігнаравана", — заявіў "Народнай волі" Рышард Кацынель у красавіку, калі рыхтаваўся першы артыкул на дадзеную тэму. Так што, таварыш Кацынель, чыя б карова мычала... Замест таго каб пакаяцца і папрасіць прабачэння за здзек з памяці тысячаў людзей, Кацынель і яму падобныя бачаць ва ўсім "палітычны спецзаказ" і сусветную змову. Яно і зразумела, гэта значна лягчэй, чым прызнаць свае памылкі.

Ну, і напрыканцы хацелася б параіць рэдактару газеты "Вечерний Гродно" наладзіць для супрацоўнікаў сваёй газеты курсы па павышэнні кваліфікацыі. Можа, тады газеце ўдасца пазбегнуць ляпсусаў кшталту артыкула "Вечная тайна", а яе журналісты даведаюцца, што ўсё патаемнае рана ці позна робіцца яўным.

Андрэй АДЛЯНІЦКІ.

КАДРЫ

Пётр Брыгадзін вярнуўся ў альма-матэр

На пачатку новага навучальнага года стала вядома пра новае месца работы былога міністра адукацыі Пятра Брыгадзіна.

Пасля адстаўкі прафесар гісторыі вярнуўся ў родны БДУ. Менавіта Белдзяржуніверсітэт, як заўважае сам Брыгадзін, даў яму калісьці пуцёўку ў жыццё. У свой час Пётр Брыгадзін скончыў гістарычны факультэт, затым універсітэцкую аспірантуру. Працаваў старэйшым выкладчыкам на кафедры гісторыі Беларусі, сакратаром камсамольскай арганізацыі. Шэсць гадоў займаў пасаду прарэктара па навучальнай рабоце і яшчэ чатыры — першага прарэктара БДУ.

Новае прызначэнне адбылося літаральна праз некалькі дзён пасля дня нараджэння Брыгадзіна. Пётр Іванавіч узначаліў факультэт кіравання сацыяльнымі тэхналогіямі. Аднак пакуль рана называць яго дэканам. Справа ў тым, што факультэт у хуткім часе пераўтворыцца ў Дзяржаўны універсітэт кіравання сацыяльнымі тэхналогіямі. Адпаведныя дакументы ўжо знаходзяцца ў Міністэрстве юстыцыі.

Але як ні назаві вышэйшую навучальную ўстанову, нязменным застаецца факт: Брыгадзіна пасля адстаўкі панізілі.

— Я ўжо казаў, што пасада для мяне не мае ніякага значэння, — бадзёра заўважае Пётр Іванавіч. — Калі я пісаў заяву аб адстаўцы, то адразу казаў, што вярнуся ў БДУ.

— Больш высокую пасаду Вам не прапаноўвалі?

— Калі б і прапанавалі, я б не згадзіўся. Я жадаю працаваць у той сферы, якую ведаю.

— Чаму тады пайшлі з паста міністра?

— Міністэрства адукацыі — складанае міністэрства... Здароўе закульгала. Двух гадоў такой напружанай працы дастаткова. Каманда, з якой я працаваў, засталася...

Між іншым, факультэт кіравання сацыяльнымі тэхналогіямі рыхтуе будучых юрыстаў, менеджэраў і сацыяльных работнікаў.

Марыя ЭЙСМАНТ.

ПУЛЬС

Сядзіба ТБМ запрашае

Пачынаючы з чэрвеня, ГА "Таварыства беларускай мовы" аднавіла **пасяджэнні гістарычнага семінара** для моладзі Мінска.

З цікавымі выступленнямі і паведамленнямі аб мінулым і сучасным нашай сталіцы выступаюць вядомыя беларускія пісьменнікі і гісторыкі. Сярод іх **Уладзімір Арлоў, Кастусь Тарасаў, Вольга Іпатава, Віталь Скалабан , Анатоль Грыцкевіч і Захар Шыбека.**

Чарговая сустрэча адбудзецца **8 верасня ў 18.00** ў сядзібе ГА ТБМ па адрасе: **Мінск, вул.Румянцава, 13.** Перад прысутнымі выступіць доктар гістарычных навук **Захар Шыбека**, які распавядзе пра гістарычную тапаграфію і тапаніміку Мінска.

Запрашаюцца абітурыенты, студэнты і аспіранты з Мінска і бліжэйшых гістарычных ваколіц.

Сяргей КАЗЛОЎ.

Хочаце візу ў Польшчу?

Генеральнае консульства Рэспублікі Польшча ў Брэсце прыступіла да выдачы віз на бланках новага ўзору.

Як раней паведамляў БелаПАН, з 1 кастрычніка паміж Беларуссю і Польшчай уводзіцца візавы рэжым. Генконсульства ў Брэсце — адна з польскіх консульскіх устаноў у Беларусі, дзе беларусы могуць атрымаць аднаразовую альбо шматразовую візу ў суседнюю краіну.

Як паведамілі БелаПАН у генеральным консульстве Польшчы ў Брэсце, штодня з 9 да 16 гадзін спецыялісты гатовыя абслугоўваць да 200 чалавек.

Валянціна КАЗЛОВІЧ.

Якая зарплата ў беларускіх паслоў?

Службовыя аклады кіраўнікоў дыпламатычных прадстаўніцтваў Беларусі ў шасці еўрапейскіх краінах будуць выплачвацца ў еўра.

У ліку пасольстваў, дзе раней зарплата паслам выплачвалася ў доларах ЗША, а цяпер будзе выплачвацца ў еўра, — пасольствы Беларусі ў Аўстрыі, ФРГ, Бельгіі, Італіі, Нідэрландах і ў Францыі. Сума службовых акладаў паслоў вагаецца ад 1800 да 2000 еўра.

Андрэй СЕРАДА.

Э.Хайкен накіраваў ліст міністру юстыцыі

Кіраўнік офіса АБСЕ ў Мінску Эберхард Хайкен накіраваў ліст міністру юстыцыі Беларусі Віктару Галаванаву ў сувязі з сітуацыяй, якая склалася вакол беларускіх няўрадавых арганізацый. Пра гэта паведаміла супрацоўніца мінскага офіса арганізацыі Хайдзі Сміт на брыфінгу.

Паводле яе слоў, офіс АБСЕ пільна сочыць за сітуацыяй вакол няўрадавых арганізацый. Яна адзначыла факт закрыцця гродзенскага грамадскага аб'яднання "Ратуша", папярэджанні Міністэрства юстыцыі грамадскім аб'яднанням "Беларускі Хельсінкскі камітэт" і "Фонд імя Льва Сапегі", а таксама справу аб ліквідацыі праваабарончай арганізацыі "Прававая дапамога насельніцтву".

Новы старшыня беларускага ПЭН-цэнтра

Агульны сход членаў рэспубліканскага грамадскага аб'яднання "Беларускі ПЭН-цэнтр" абраў вядомага перакладчыка і эсэіста Лявона Баршчэўскага старшынёй арганізацыі. Папярэднім прэзідэнтам ПЭН-цэнтра быў Васіль Быкаў.

Як адзначыў у інтэрв'ю БелаПАН Л.Баршчэўскі, асноўнымі задачамі арганізацыі на найбліжэйшы час стануць абарона свабоды слова і пашырэнне ведаў пра беларускую літаратуру ў свеце.

Аляксей ШЭІН.

ПРОБЛЕМА!

Нет культуры без... культуры

В этом году из трех республиканских мероприятий, посвященных традиционному искусству и запланированных Министерством культуры Республики Беларусь, ни одно не было проведено. Речь идет о фестивалях "Берагіня", "Палескі карагод" и празднике-конкурсе "Ганчарны круг". На более поздний срок перенесена конференция, которую первоначально намечалось провести в рамках фестиваля "Берагіня". Причина во всех случаях называется одна и та же — отсутствие денег.

Согласно плану-графику проведения фестивалей и других мероприятий на 2003 год, Министерство культуры финансирует подобные мероприятия на 30—50%. Остальные 50—70% выделяются другими учредителями: облисполкомами, райисполкомами, другими министерствами, привлекаются спонсорские средства. Вот как раз этих 50—70% процентов на проведение упомянутых мероприятий в местных бюджетах и не оказалось. Министерство культуры от своего участия в проведении фестивалей не отказывалось, но заставить область или район провести их не может в силу отсутствия соответствующих рычагов воздействия, а финансирование их в полном объеме со стороны министерства невозможно по причине ограниченности бюджетных средств министерства. Короче и проще: министерство не всесильно.

По просьбе Гомельского и Брестского областных управлений культуры мероприятия, не состоявшиеся в текущем году, будут включены в план на 2004 год. Смогут ли организаторы найти средства на их проведение в год празднования 60-летия освобождения Беларуси от немецко-фашистских захватчиков — большой вопрос. Вполне вероятно, что и в будущем году история может повториться.

Специалисты встревожены: недопонимание на местах, в отдельных регионах Беларуси важности мероприятий, имеющих отношение к традиционной культуре, может обернуться невосполнимыми потерями.

Понятие "традиционная культура" в сознании большинства людей ассоциируется с фольклором, с фестивалями и конкурсами. Поэтому понятно недоумение: ну, не провели эти фестивали, зато провели много других, в чем проблема? А проблема, причем очень серьезная, в следующем.

Традиционная культура — это образ жизни сельского населения. Она включает практически все аспекты: моральные устои, отношение к окружающему миру, трудовые навыки и в том числе так называемую художественную часть — танцы, музыку, песни, ремесла, игры и т.д. Передается она от поколения к поколению, причем именно в той обстановке, где традиция родилась и сохранилась. По своей сути традиционная культура — этот тот фундамент, на котором стоит вся сельская культура, а в конечном итоге — и национальная.

Кстати, о фундаменте. Он может быть разным. Пьянство, воровство, лень тоже могут стать устоявшейся традицией, передаваемой от поколения к поколению. И тогда мы будем говорить о традиционной культуре абсолютно иного толка. Так вот, чтобы этого не было, и ведется работа в области традиционной культуры села, бережно сохраняется то немногое, что осталось, и возрождается то, что еще можно возродить.

По словам председателя Белорусского союза мастеров народного творчества доктора искусствоведения Е.М.Сахуты, фестивали и конкурсы традиционной культуры дают мощный импульс сельскому населению. Когда по инициативе союза мастеров и при активном участии министерства, органов и учреждений культуры начали проводиться праздники-конкурсы народных ремесел, мастера впервые стали героями этих праздников и сельской местности в целом. Что делает человек, когда он видит интерес к своей работе? Он начинает совершенствовать свое мастерство, в нем просыпается профессиональная гордость. Но первостепенное значение имеет уважение односельчан и коллег по ремеслу. Жизнь наполняется смыслом. И люди ждут таких праздников, готовятся к ним порой не один год.

А что делать, когда в итоге оказывается, что вся подготовительная работа была проделана впустую? Именно так и получилось в этом году. Особенно печальная ситуация сложилась с фестивалем "Берагіня", основные участники которого — дети. Взрослые могут, что называется, войти в положение: нет денег, подождем следующего года. Как объяснить ребенку, почему вся его работа, все старания оказались невостребованными?

В Октябрьском районе Гомельской области должен был состояться третий по счету фестиваль "Берагіня". На нем планировалось подвести итоги экспериментального проекта "Танцевальный фольклор и дети", который является частью комплексной межведомственной республиканской программы "Традиционная культура и дети". До последнего момента проблем с фестивалем не было, подготовка шла по плану. Незадолго до события выяснилось — нет средств в бюджетах Гомельской области и Октябрьского района. Но ведь изначально они планировались...

То, что фестиваль "Берагіня" перенесен на следующий год — случай частный, но, тем не менее, случившееся можно назвать еще одним тревожным симптомом, мягко говоря, неудовлетворительного отношения к традиционной культуре.

Министерство может сделать (и делает) много, но...В конце 2001 года штат Министерства культуры был сокращен на 30%. Среди прочих был сокращен и специалист по традиционной культуре. Это не означает, что в Министерстве культуры с легкой душой от него избавились. По стечению обстоятельств у работника заканчивался срок контракта, и в ситуации, когда сокращение штата провести необходимо, проще не возобновлять контракт с сотрудником, проработавшим год, чем увольнять специалиста с куда большим стажем работы, контракт с которым заключен на более продолжительный срок. Но все это связано с одним и тем же — нехваткой средств. Но как бы эта экономия государственных денег не обернулась в будущем большими бедами.

Проблемами культуры занимается не только Министерство культуры. Исследовательскую работу в этой сфере проводят Институт искусствоведения и фольклора Национальной академии наук Беларуси, многие учебные заведения страны, Лаборатория традиционного искусства БелГИПК. Проблемами научно-методического и организационного обеспечения традиционной культуры занимаются областные и районные методические центры; координирует их работу вышеупомянутая лаборатория.

Сотрудники лаборатории — специалисты высокого класса. Но вот проблема — отсутствие элементарного технического оснащения для работы большого масштаба. Звукозаписывающая аппаратура, которой пользуются сотрудники лаборатории, морально устарела лет десять назад, видеоаппаратуры нет вообще. А это означает, что зафиксировать удается далеко не все. Воспроизведение же зафиксированного, мягко говоря, далеко от совершенства. К тому же с каждым годом уменьшается сумма командировочных расходов и, следовательно, сокращаются научные экспедиции.

Тревога специалистов вполне понятна. То, что мы теряем сегодня (уходят из жизни последние носители традиций), завтра уже ничем нельзя будет восполнить. Конечно, традиционная культура — не панацея от всех бед. Так ведь ее в природе вообще не существует, этой самой панацеи. Но традиция — это духовность, которая ограждает человека от многих сложностей жизни и помогает ребенку решать серьезные внутренние проблемы в период становления его личности, в период поиска смысла жизни. Освоение традиционной культуры — важный первый шаг включения в жизнь. Возможно, было бы уделено внимание традиционной культуре десятилетия назад, не говорили бы мы сейчас о том, что деревня спивается, что там никого не осталось. Да и молодежь не мечтала бы о трудоустройстве за границей, а думала бы о том, как здесь, в Беларуси, сделать жизнь лучше.

Дарья МАЛЬКОВСКАЯ.
Фото IREX/ProMedia.

КРЫМІНАЛ

Утапіла ў вядры дачку

У горадзе Пружаны 23-гадовая мясцовая жыхарка ў сваёй кватэры нарадзіла дзяўчынку і ўтапіла яе ў вядры з вадой.

Маладая жанчына з пасляродавым крывацёкам змешчана ў бальніцу. Расследаванне вядзе пракуратура Пружанскага раёна.

Вячаслаў БУДКЕВІЧ.

П'яная жонка схапілася за нож...

У дзяжурны пакой гарадскога аддзела ўнутраных спраў з вёскі Новыя Рачкавічы патэлефанаваў грамадзянін А. і паведаміў, што, наведаўшы па-суседску дом стрыечнага брата, убачыў яго мёртвым у лужыне крыві.

Пры выездзе на месца забойства супрацоўнікамі аддзела было ўстаноўлена, што пяць дзён таму муж і жонка Ф. селі павячэраць з бутэлькай гарэлкі (магчыма, не адной). Прыняўшы "на душу" лішняга спіртнога, жонка, 1972 года нараджэння, пачала сварку і, схапіўшы са стала нож, нанесла мужу, які на год старэйшы за яе, у спіну некалькі ран з пранікненнем у лёгкія. Той пачаў сцякаць крывёю, аднак "хуткую дапамогу" жанчына выклікаць не стала. Ажно пяць дзён чакала, пакуль муж сканае ад агульнай страты крыві. На думку судмедэкспертаў, своечасова аказаная пацярпеламу медыцынская дапамога была б для яго выратавальнай.

Па факце наўмыснага забойства супраць жанчыны ўзбуджана крымінальная справа.

Выйшлі хлопцы на начны разбой

Трое маладых случчан, дваццаці, сямнаццаці і шаснаццаці гадоў, распіўшы вечарам некалькі бутэлек спіртнога, вырашылі прагуляцца. Ужо амаль апоўначы ў прыгараднай вёсцы Кляпчаны яны беспрычынна жорстка збілі 37-гадовага мужчыну, які вяртаўся з працы дамоў. А ў палове першай гадзіны ночы ў суседняй вёсцы Івань "троіца" адмалаціла кулакамі і нагамі васемнаццацігадовага навучэнца ПТВ-209. Там жа, крыху пазней, п'янчугі збілі семнаццацігадовага падлетка.

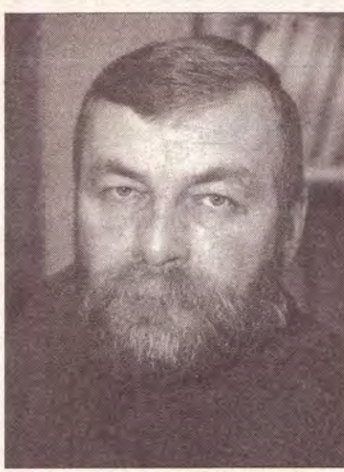
Адшукалі начных разбойнікаў на наступны дзень. Устаноўлена, што старэйшы з іх — рабочы льнозавода, двое непаўналетніх — вучні СШ №№8 і 12 г.Слуцка.

Мікола КУТНЯВЕЦКІ.
г.Слуцк.

ОСТРЫЙ ВЗГЛЯД

Смеяться или плакать?

Константин СКУРАТОВИЧ

Вы заметили, какую бурную деятельность развил в последнее время А.Лукашенко вокруг проблем сельского хозяйства.

Поначалу он, будто не догадываясь о том, что крестьянам платят мало и нерегулярно, дал увесистого пинка правительству и более низким по рангу вертикальщикам, лишив их постов и психологического комфорта. Правда, ненадолго, поскольку освобожденные от постов лица получили новые, равные или даже более весомые по статусу должности.

А потом пошло-поехало. Традиционное "убрать вовремя и без потерь" сопровождалось приказами-пожеланиями "пересесть с "мерседесов" на серых кобылок", выполнить программы по мясу, сахару и льну. И чего не сделаешь ради таких великих целей — последовал выход на поля в стиле "а ля сапог" по-толстовски в льняных штанах и рубахе, для демонстрации полного единения с народом.

Но картина была бы неполной, если бы Лукашенко не вспомнил о картошке. А вспомнив, поставил задачу возродить экспортный потенциал отрасли. И.о. премьера Сергей Сидорский намек понял и спустил вниз соответствующее распоряжение. Смысл его сводится к тому, чтобы продать хоть Москве, хоть черту лысому один-два миллиона тонн "второго хлеба"...

Услышав такое, не знаешь — смеяться или плакать. Потому что, если брать в целом, то у колхозов и совхозов на самом деле картофеля нет. Начиная с 1993 года, когда в связи с принятием нового Земельного кодекса деревенские жители получили право увеличить площадь подсобных хозяйств до гектара, к ним перешла львиная доля производимого картофеля. А поскольку изменилась и общая ситуация в стране, то колхозы стали отказываться от этой культуры, выращивание которой требует колоссальных материальных и трудовых затрат. В частности, студентов перестали посылать на уборку, а без студентов картошка во многих хозяйствах может остаться под снегом. Чтобы не быть голословными, приведем цифры: в 1985 году из собранных 8,6 миллиона тонн на долю колхозов пришлось 4 миллиона, в 1993 году — менее 3 миллионов из собранных 11,6 миллиона. Вообще пик производства белорусской бульбы пришелся на 1979 год, когда общий урожай превысил 15 миллионов, из которых половину собрали колхозы.

Показатель этот на душу населения в мире высочайший. Было чем гордиться. Но и дело было поистине всенародным. Пожалуй, только солисты оперы да балерины в те годы могли с уверенностью сказать, что в сентябре их не отправят в какой-нибудь "Маяк коммунизма". Остальные таких гарантий не имели. Что говорить, практически все без исключения люди состояли "на государевой службе", и с ними можно было не считаться и не церемониться. А что касается материальных ресурсов, то их тоже было немерено. Бензин и солярка лились рекой, на уборку направлялись армейские автомобильные батальоны, ученые-картофелеводы практически каждый сезон выдавали все более урожайные, устойчивые к заболеваниям, разваристые сорта, промышленность обеспечивала немыслимые запасы удобрений и пестицидов.

Нынче где выйдет на круг центнеров по 120—140, а где и того не будет. Да и с качеством клубней есть проблемы. Следом за колхозами развалился и частный сектор. По разным причинам, но если взять технологический аспект, то частник потерял возможность обновлять сорта, вносить в почву минеральные удобрения, пользоваться средствами защиты (раньше все это он "брал" в колхозе). И теперь, за исключением тех немногих хозяев, которые специально выращивают эту культуру для продажи, настоящего, качественного картофеля нет ни у кого. Повсюду только и слышишь: "Пазалетась вымакла, летась высахла, а сёлета, трасца на яго, каларадскі жук даканаў". Дело дошло до того, что один на самом деле знающий и уважаемый в прошлом картофелевод заявил: "Белорусам надо запретить высаживать картофель. Пока не научатся".

Так что неизвестно, какую такую бульбу собираются продавать высокие начальники.

Но дело, собственно, не в этом. Чтобы это понять, достаточно заглянуть в учебник экономической географии. Картофель в мире выращивается круглый год. Известно, что когда в Северном полушарии зима, в Южном — лето. Поэтому он не закладывается миллионами тонн на хранение и тем более не перевозится поездами и пароходами. Он перерабатывается в полуфабрикаты и готовые продукты в местах производства (зачем воду возить по свету), а свежий картофель доставляется самолетами по заказам ресторанов и прочих предприятий общепита или супермаркетов. Как клубника, ананасы или какие-нибудь устрицы. Даже в Москве уже нет тех гигантских плодоовощных комбинатов, где на пересортице "ковались" подпольные советские миллионы. Что говорить о картофеле, если в московских ресторанах для VIP-персон подают мясо кенгуру, который еще вчера беззаботно прыгала по Зеленому континенту.

Есть примеры и более близкие, и более понятные. Вполне, например, доступны даже среднему белорусу тропические фрукты, цены на которые практически не зависят от сезона. А извлеченная из буртов гнилая и помятая комбайнами белорусская картошка зимой стоит чуть меньше ананаса.

Совсем простая политэкономия...

ЯК ЖЫВЕШ, ГЛЫБІНКА?

Выміранне...

Пройдзе няшмат часу, і ад таго, што пакуль яшчэ завецца вёскай Мірная, не застанецца нічога. Мірная — гэта рэшткі здавён абжытага кутка на мяжы Віцебскага і Гарадоцкага раёнаў, у Заронаўскім сельсавеце. Калісьці, яшчэ задоўга да мінулай вайны, тут блізка адна да адной, як апенькі, туліліся тры невялікія старажытныя вёскі: Іванова, Варанова ды Худзяні. Падчас узбуйнення "неперспектыўных" населеных пунктаў улады вырашылі аб'яднаць тры вёскі ў адну, надаўшы таму, што атрымалася, ненатуральную, прыдуманую назву — Мірная.

Аб'яднанне вёскам на карысць не пайшло, да таго ж яны даволі доўга супраціўляліся гвалтоўнаму абагульненню: людзі ўсё жылі, працавалі, песцілі зямельку на ўласных сядзібах, трымалі жывёлу. Даўжэй за ўсіх вэндзіла неба дымам комінаў вёска Худзяні. Ды назва яе падвяла. Сямутаму з чыноўнікаў яна падалася немілагучнай, і менавіта замест яе на мапе Віцебскага раёна ўзнікла штучная, сугучная назвам часоў "развітага сацыялізму" — Мірная. Ад былога Іванова застаўся адзін двор, а ў Варанове, дзе яшчэ нядаўна стаяла 9 хат, сёння можна ўбачыць толькі адну, ды і то паўразбураную. На вёску падобныя толькі былыя Худзяні, што афіцыйна завуцца Мірнай, хоць больш дакладнай была б іншая назва — *Марная*. Бо жыхароў тут засталося пяцёра. Як жывуць і пачуваюць сябе апошнія худзянёўцы-мірнаўцы, лёгка зразумець, калі ведаць, што з 18 кароў, якіх раней адсюль ганялі на пашу, засталося дзве.

У Мірную пастаянна завітваюць бамжы ды іншыя басякі, рухомыя прагай да гарэлкі. Яны пільна сочаць, ці не адвернуцца куды гаспадары сядзібы, каб хуценька, непрыкметна зайсці ў хату і вынесці з яе ўсё, што можна з'есці або прапіць. Таму 78-гадовая Марыя Гаўрылава звычайна сядзіць дома, а з двара сходзіць зусім рэдка.

Раней Марыя Ізотаўна разам з мужам працавала ў саўгасе "Заронава". Гаўрылавы жылі заможна: мелі тры кані, дзве каровы, свіней. Цяпер у Марыі Ізотаўны няма і паловы той жывёлы. Ды і адну, апошнюю карову цяжка ўтрымліваць нямоглай бабульцы. Хварэе яна ўсё часцей, а як лячыцца, не ведае. І параіцца няма з кім, бо ўрача ў вёсцы Мірнай даўно не бачылі. Няма звычкі наведваць паўжывую вёску і ў дырэктара саўгаса. Магчыма, ён і не здагадваецца, што аўталаўка заязджае ў Мірную вельмі рэдка, а рэгулярна бывае тут адзін толькі кантралёр "Энерганагляду". Старшыня і сакратар Заронаўскага сельсавета — людзі спагадлівыя, добра ведаюць, як цяжка жывецца мірнаўцам, але дапамагчы ім па-сапраўднаму не ў сілах. Нават кантралёру, што правярае лічыльнік святла, радуецца 84-гадовы жыхар Мірнай, ветэран вайны Уладзімір Карэлін, які любіць гутарыць з новымі, малазнаёмымі людзьмі, дзяліцца ўспамінамі пра франтавое мінулае. Шмат чаго мог бы распавесці Уладзімір Лазаравіч, ды няма каму слухаць.

Карэлін — апошні жывы з 29 тутэйшых яго аднагодкаў, якія пайшлі на фронт. Раней Карэлін дужа любіў чытаць кніжкі ды газеты. Цяпер ён амаль зусім страціў зрок і вельмі хацеў бы атрымаць кансультацыю акуліста. Але да Віцебска сам дабрацца не ў стане. Дапамагчы ж старому ў гэтым няма каму. Дарослыя дзеці раз'ехаліся хто куды, у іх свае клопаты. Адзін толькі сын Фёдар не пакінуў бацьку, жыве разам з ім, але ад гэтага старому не лягчэй, а нават горш, бо 50-гадовы сынок не працуе, а корміцца за бацькаў кошт ды прапівае ягоную пенсію.

Цяпер у вёсцы Мірнай, што раней звалася Худзяні, засталося пяць жыхароў. Працуе з іх толькі пенсіянерка Нюра Сенчанка, якой пашчасціла ўладкавацца ў Заронаве паштальёнкай. Яна тройчы на тыдзень наведвае сваю глухамань, дастаўляе суседзям пошту і пяць экзэмпляраў самых танных газет. Цётка Нюра нарадзіла шасцярых дзяцей, з якіх двое памерлі. Астатнія, дзякуй Богу, выжылі, ажаніліся, і цяпер Ганна Еўдакімаўна мае 12 унукаў і 7 праўнукаў. Усім бы хапіла месца ў вялікай Нюрынай хаце, ды рэдка вялікая радня збіраецца пад дахам фамільнага жытла. Дзеці і ўнукі Ганны Еўдакімаўны Сенчанкі памянялі гаротную, закінутую вёску Мірную на Заронава — цэнтральную сядзібу аднайменнага саўгаса, дзе ўсё ж такі ёсць нейкія даброты цывілізацыі: крама, пошта, аўтобусны прыпынак, нават клуб.

Пажылая жанчына разбірае закінуты дом на дровы.

Фота з архіва IREX/ProMedia.

А ў Мірнай іншыя прыкметы — знакі вымірання. Больш як 20 гадоў ніхто з гэтай вёскі, што калісьці называлася Худзяні, не ходзіць у школу: дзяцей такога ўзросту тут няма і не прадбачыцца. Унукам і праўнукам Нюры Сенчанкі нават не хочацца думаць пра лёс прасторнай бабулінай хаты. Ніхто з маладых Нюрыных нашчадкаў не хоча жыць у забытай Богам і ўладамі вёсцы Мірнай, куды ніколі не завітае сталічнае начальства, не гаворачы ўжо пра самога "бацьку" або ягоных сяброў з расійскіх сродкаў масавай інфармацыі. Мірная не ўпісваецца ў ружовую карціну ўсеагульнага шчасця, якую намалявала беларускае кіраўніцтва перад расійскімі журналістамі на прэс-канферэнцыі 1 жніўня. А калі б хто-небудзь з гэтых журналістаў сам пажадаў бы наведаць Мірную, улады яго сюды могуць і не пусціць. Бо прыезджы чалавек, які з нейкай прычыны зазірне ў Мірную, убачыць сярод апусцелых, занядбайных сядзіб толькі адну жывую істоту, здольную яшчэ так-сяк, з апошніх сіл, корпацца ў агародзе. Гэта — Ганна Еўдакімаўна Сенчанка — апошні, хто лічыць сябе нашчадкам трох старажытных беларускіх вёсак — Іванова, Варанова і Худзяні...

Сяргей БУТКЕВІЧ.

НУ І НУ!

З білетам БРСМ? Атрымай ільготы...

Мусіць, разуверыліся кіраўнікі Слуцкага гарадскога і раённага камітэтаў БРСМ у тым, што юнакі і дзяўчаты гуртамі стануць пад паходні гэтай новай маладзёжнай арганізацыі, таму кінуліся ў пошукі шляхоў вярбоўкі тых, хто ўвогуле не вельмі жадае, як пісаў калісьці Сяргей Ясенін, "задрав штаны, бежать за комсомол". У мясцовым друку яны сталі даваць абвесткі: маўляў, для членаў гэтай арганізацыі будуць скідкі пры абслугоўванні і набыцці тавараў у шэрагу арганізацый і прадпрымальнікаў, з якімі лідэры камітэтаў БРСМ заключылі адпаведныя дагаворы.

Напрыклад, з білетам "лукамола" ў кінатэатры "Беларусь" можна набыць уваходны білет з 20-працэнтнай скідкай, у прыватных манікюрных і макіяжных салонах — з 10—35-працэнтнай, у басейне калгаса імя Кірава ў вёсцы Казловічы паплаваць можна, маючы білет, з той жа 20-працэнтнай скідкай.

У пералік прадпрыемстваў, якія прадастаўляюць падобныя ільготы, уваходзяць фотасалон, майстэрні па рамонце абутку і нават па вырабе... кватэрных ключоў.

Як бачна, слуцкая "скідачная" акцыя з падачы БРСМ праводзіцца якраз у той час, калі ў краіне паўсюдна ідзе скасаванне розных катэгорый ільготнікаў, у лік якіх трапілі і вельмі заслужаныя людзі нават са званнямі "народны"... Куды ім, "задрав штаны", угнацца за спрытнымі і, пэўна, ужо звышзаслужанымі "лукамольцамі"...

Мікола КУТНЯВЕЦКІ.
г.Слуцк.

Спрабуюць вывозіць збожжа

Цяпер на беларуска-украінскай мяжы назіраецца рост сезоннай кантрабанды — правапарушальнікі спрабуюць незаконна вывозіць збожжа з Беларусі. Як расказалі ў прэс-цэнтры Дзяржаўнага камітэта пагранічных войск Беларусі, днямі толькі на ўчастку Пінскага пагранічнага атрада ваеннаслужачыя затрымалі 15 гужавых павозак, нагружаных збожжам. Агульная вага кантрабанднага грузу склала каля 4 тон. Суправаджалі збожжа 15 грамадзян Украіны, якія спрабавалі незаконна перайсці цераз мяжу па-за пунктам пропуску.

Вячаслаў БУДКЕВІЧ.

З-за памылкі бухгалтара

Упраўленнем Дэпартамента фінансавых расследаванняў Камітэта дзяржаўнага кантролю Беларусі (КДК) па Гродзенскай вобласці ўзбуджана крымінальная справа ў адносінах да галоўнага бухгалтара ААТ "Слонімская камвольна-прадзільная фабрыка".

Як паведамілі БелаПАН у прэс-службе КДК, крымінальная справа распачата па частцы 2 артыкула 243 Крымінальнага кодэкса (ухіленне ад выплаты падаткаў).

З 1 студзеня 2001 года па 28 студзеня 2002 года бухгалтар пры заключэнні з фізічнымі асобамі — нерэзідэнтамі Рэспублікі Беларусь тавараабменных дагавораў не ўтрымала і не выплаціла ў бюджэт падаходны падатак з кошту адпускаемай на адрас нерэзідэнтаў прадукцыі. Урон, нанасены дзяржаве, ацэньваецца ў 667,5 мільёна рублёў.

Юрый ПАЦЁМКІН.

Народная Воля
5 ВЕРАСНЯ 2003 г.

Немецкая культурная осень в Минске

Месяцы сентябрь и октябрь 2003 г. пройдут в Минске под знаком больших германо-белорусских проектов, прежде всего в области культуры и образования.

Началом станет празднование 10-й годовщины установления партнерских связей между белорусской столицей и федеральным городом Бонном. В период с 11 по 14.09.2003 в различных местах Минска состоятся многочисленные музыкальные мероприятия и театральные представления с участием мастеров искусств из Бонна и тем самым одновременно они станут обрамлением Дня города Минска. 13.09.2003 предусмотрена презентация блюд немецкой кухни на Октябрьской площади (более подробную информацию о программе мероприятий можно получить в управлении культуры Минского горисполкома, тел. 221-76-51). По случаю празднования юбилея партнерских связей между обоими городами в Минск прибудет многочисленная делегация из Бонна под руководством бургомистра Хаушильда.

19 и 20.09.2003 Институт им. Гете в Минске будет отмечать 10-летие со дня своего открытия. Немецкий культурный центр в прошедшие годы провел в Беларуси множество мероприятий, языковых курсов и занятий по повышению квалификации и давно стал значительной величиной в культурной жизни страны. Свой юбилей он будет отмечать Днем открытых дверей 19.09.2003 и торжественным актом в Доме литератора 20.09.2003. На торжественный акт из Германии прибудут заместитель директора департамента культуры Федерального Министерства иностранных дел Габриэле фон Халем и исполняющий обязанности генерального секретаря Института им. Гете Йоахим Харнишфегер (более подробную информацию о праздновании юбилея можно получить в Институте им.Гете в Минске, тел. 236-34-33).

Много важных мероприятий пройдет в рамках Немецкой недели в Минске (02—10.10.2003). Этот проект осуществляется под эгидой Посольства Федеративной Республики Германия; главенствующую роль в его подготовке сыграл Институт немецких исследований Европейского гуманитарного университета в Минске. Немецкая неделя включает в себя мероприятия на такие темы, как "Диалог культуры и языка", "Учиться на истории" или "Беларусь и Германия: рынок возможностей". Кульминационными моментами в рамках Немецкой недели станут межотраслевая встреча представителей германской и белорусской экономики (06.10.2003), дискуссия на подиуме в Европейском гуманитарном университете о состоянии и перспективах германо-белорусских отношений (06.10.2003), а также открытие Информационного центра Германской службы академических обменов в Белорусском национальном техническом университете (09.10.2003) (более подробную информацию о программе Немецкой недели можно получить в Институте немецких исследований, тел. 237-37-33).

Пресс-служба посольства Германии в Беларуси.

Берлин.

ДАЙДЖЕСТ

Сильвио Берлускони записал альбом любовных баллад

В Италии готовится к выходу диск с песнями, сочиненными премьер-министром Сильвио Берлускони. Семь любовных баллад, написанных Берлускони, будут исполнены гитаристом Мариано Апичелла. Голос премьер-министра Италии, который в молодости работал певцом на круизном лайнере, на новом альбоме не прозвучит. Напомним, что одна из песен, созданных в соавторстве с Апичелла, уже была представлена публике. Баллада, название которой переводится, как "Я всегда думаю о тебе", была написана специально для президента РФ. Владимир Путин и другие гости, присутствовавшие на приеме на вилле Берлускони в Сардинии 29 августа, могли услышать эту песню в исполнении хозяина дома. Войдет ли в новый альбом, получивший название "С песней лучше", песня, посвященная Владимиру Путину, пока не сообщается.

Великобритания потребует от иммигрантов знания истории страны и правил этикета

Все британские иммигранты теперь обязаны будут сдавать специальный экзамен, а в случае необходимости — обучаться на специальных курсах. Тесты на знание английского языка для иммигрантов существовали и раньше, однако теперь им предстоит ответить также на вопросы по истории Англии и доказать, что они "понимают стиль и образ жизни британцев". Предыдущую редакцию документа, определяющего необходимый уровень знаний иммигранта, подвергали критике за то, что он требовал от приезжих иностранцев минимального уровня, достаточного лишь для того, чтобы получить пособие. Новые, более жесткие экзамены будут обязательны не только для обычных приезжих, но также и для некоторых беженцев, получивших в стране политическое убежище.

Сайт "Би-Би-Си Ньюс" публикует список основных требований, предъявляемых к иммигранту:

— способность говорить на английском, или валлийском, или гэльском языке,

— способность обращаться с современными предметами быта,

— понимание основ демократии, строения британских государственных институтов — парламента, монархии,

— знание основ этикета, терпимое отношение к равенству полов,

— знание британской истории с 1945 года.

Кроме того, претендент на получение гражданства должен прожить в Великобритании не менее пяти лет, либо в течение трех лет прожить в браке с гражданином (гражданкой) страны.

Избиратели забросали Шварценеггера яйцами

Баллотирующегося на пост губернатора штата Калифорния киноактера Арнольда Шварценеггера в среду во время подготовки к выступлению в Калифорнийском государственном университете забросали яйцами. Шварценеггер был атакован в тот момент, когда шел от машины к месту выступления. Яйцо попало актеру в плечо, после чего тот, не сильно смутившись, снял пиджак и пошел дальше. В ходе последовавшего 15-минутного выступления перед избирателями Шварценеггер заявил, что обязан Калифорнии всеми своими успехами и теперь хочет отблагодарить родной штат.

"У тебя такая фантастическая жизнь, Арнольд, ты заработал миллионы долларов, зачем тебе все это?" — спрашивает сам себя Шварценеггер, имея в виду политическую карьеру. "Вы знаете, затем, что все, что я имею, — карьера, деньги, семья — все это я получил и достиг благодаря Калифорнии", — сказал киноактер.

Комментируя инцидент с нападением, Шварценеггер пошутил: "Теперь этот парень должен мне бекон. Не бывает ведь яиц без бекона".

США объявили об окончании войны в Либерии

Более чем 14-летний вооруженный конфликт в Либерии окончен. Об этом заявил посол США в Либерии Джон Блэни на пресс-конференции в либерийской столице Монровии. Он добавил, что в стране продолжится миротворческая операция, и пообещал международному контингенту миротворцев из африканских стран дальнейшую поддержку со стороны американской администрации. Напомним, в середине августа представители либерийского правительства и повстанцев подписали соглашение о прекращении огня. Договоренность была достигнута через неделю после того, как бывший президент Либерии Чарльз Тейлор отправился в изгнание.

По условиям соглашения, в течение двух лет Либерией будет управлять коалиционное переходное правительство. За это время планируется подготовить страну к всеобщим выборам, которые должны состояться не позднее 2005 года.

Россия готова поставить Ирану новейшую систему ПВО

Россия готова поставить Ирану современнейшую систему ПВО, которой можно управлять со спутника. Об этом намерении России в интервью японской газете "Санкэй симбун" заявил генеральный директор российского Центра изучения современного Ирана Раджаб Сафаров. Дело в том, что после военной операции в Ираке США стали примеряться и к Ирану, а Россия хочет защитить строящуюся в Иране с ее помощью Бушерскую АЭС. Ожидается, что вопрос поставки системы ПВО будет обсуждаться в Тегеране 19 сентября.

По данным газеты, предложение купить у России новейшую систему ПВО было сделано иранской стороне еще в конце февраля 1997 года. Тогда по приглашению министерства обороны Ирана в страну прибыла делегация Государственной думы России во главе с председателем Комитета по обороне Госдумы Львом Рохлиным. В состав делегации входили один из заместителей министра обороны России и эксперт по Ирану Раджаб Сафаров. Как пояснил изданию Сафаров, во время встречи с министром обороны Ирана Рохлин и заговорил о возможной продаже системы ПВО Ирану.

Польша взяла под контроль центральный Ирак

Генерал Анджей Тышкевич принял руководство многонациональными силами в центральных и южных районах Ирака

Принял он эту зону от американского генерала Джеймса Конвея. Под его командованием находятся теперь 9200 солдат из 21 страны. Американцы сохранили за собой контроль только над районом вокруг города Эн-Неджефа.

На торжественной церемонии передачи командования, которая состоялась в развалинах амфитеатра древнего города Вавилона, Тышкевич напомнил, что и Польша тоже "прошла по трудному пути к свободе и демократии". "Мы хотим помочь иракцам пройти по этому же пути", — заявил польский генерал.

В церемонии передачи командования приняли участие министр обороны Польши и его украинский коллега Евгений Марчук. В состав международных сил в центральных и южных районах Ирака вошли, в частности, солдаты из Польши, Украины, Испании, а также Болгарии, Венгрии, Словакии, Гондураса, Никарагуа, Сальвадора и Монголии.

"Я абсолютно доверяю представителям 21 государства, которые приняли на себя сегодня такую ответственность", — прокомментировал факт передачи полномочий командующий американскими силами в Ираке генерал Рикардо Санчез.

Европейские СМИ подчеркивают, что это событие поднимает роль Польши в современном мире. В самой Польше оно встречено неоднозначно. Подчеркивая важность новой роли страны на мировой арене, многие задаются вопросом: "А не слишком ли высокую цену придется заплатить за эту роль? Ведь в Ираке по существу разворачивается партизанская война". Видимо, поэтому представители Польши в Ираке подчеркивают, что они пришли в эту страну не как завоеватели, а с одной целью: помочь иракцам наладить жизнь.

Иван МАКАЛОВИЧ.

НОВОСТИ НАУКИ И ТЕХНИКИ

Лазер заменит сапера

Израильские ученые могут обезопасить саперов не только в своей стране, но и во всем мире.

В Центре ядерных исследований "Нааль-Сорек" проведены успешные испытания лазерной установки, предназначенной для обнаружения взрывчатки. Электронная система с расстояния в 2,5 метра сумела опознать след взрывчатых веществ. Руководитель проекта заявил, что работы после многих лет исследований находятся лишь на начальном этапе. Но люди уже на прямом пути к созданию комплексной системы по удаленному обнаружению взрывчатых веществ. Об этом сообщает ИТАР-ТАСС.

Ученые создали карту человеческого мозга

Впервые в истории науки создана электронная многомерная карта человеческого мозга. Она уже стала эталоном для нейрохирургов и других специалистов, которые работают в этой области.

Карта разработана группой ученых из шести стран мира и основывается на данных, полученных во время сканирования 7 тысяч человек. Несмотря на свой опыт, ученые были поражены тем разнообразием и особенностями, которыми обладает этот человеческий орган.

Каждый человеческий мозг отличается не только формой и размером, но и особенностями работы. К примеру, было установлено, что одни и те же функции человека, такие как речь, могут управляться у разных людей различными частями мозга.

Двигатель в 300 раз меньше человеческого волоса

Американские ученые заявили, что ими создан самый маленький мотор в мире. Как передает ИТАР-ТАСС, нанодвигатель в 300 раз меньше диаметра человеческого волоса.

Параметры мотора поражают — золотая лопасть размером 300 нанометров вращается на оси, состоящей из нескольких атомов углерода. Наномотор построен на поверхности микрочипа и работает под воздействием слабых электрических разрядов.

По словам ученых, микродвигатель сможет использоваться в различных микроскопических приборах. Например, в оптических переключателях в компьютерах и сотовых телефонах.

Прибор ранней диагностики рака

В Японии в октябре поступит в продажу уникальный прибор, который позволяет выявлять рак на ранних стадиях.

Как передает РИА "Новости", новая технология основана на методе анализа белка, разработанном японским лауреатом Нобелевской премии Коити Танакой. Метод дает возможность выявить заболевание на самой ранней стадии, а также открывает путь к разработке новых препаратов и способов лечения рака и диабета. Стоить прибор будет полторы тысячи долларов и основными покупателями его станут в основном клиники и научно-исследовательские медицинские учреждения.

«Умная перчатка»

Французы придумали "умную перчатку", которая позволяет на ощупь определять спелость фруктов. Все это необходимо для выбора наилучшего момента для сбора урожая. Надо отметить, что хитрое приспособление существует пока в единственном экземпляре. А изготовили его специалисты из научно-исследовательского центра в Монпелье в рамках программы, финансируемой ЕС.

Специальные датчики при соприкосновении с плодом выдают целую гамму информации — размер плода, содержание в нем сахара и других химических соединений, сопротивляемость ударам и прочее. Следующим шагом может стать разработка упрощенной системы наподобие светофора: если перчатка зеленеет — плод можно срывать.

ПРОИСШЕСТВИЯ

Как бекон спутали с человеческой головой

Британская полиция принесла извинения художнику за то, что совершила обыск в его доме. Стражи порядка приняли работу, сделанную из бекона, за человеческую голову.

Вернувшись домой, Ричард Моррисон, 37-летний житель Ливерпуля, обнаружил, что дверь в жилище выбита, а взломщиками оказались полицейские, хотя и с соответствующим ордером. Они действовали по наводке, полученной от уголовника, влезшего в дом художника накануне и арестованного по совсем другому делу. Он сообщил полицейским, что видел в доме человеческую голову.

На самом деле это была маска, сделанная из кусков бекона и хранившаяся в формальдегиде.

Старший инспектор ливерпульской полиции Стивен Нэйлор извинился перед Моррисоном и заявил, что его ведомство заплатит за установку новой двери. Тем не менее он добавил: "Если бы мы не прислушались к этим подозрениям, это было бы пренебрежительное отношение к службе. Расследовать их было очень важно".

Как говорит сам художник, на необычную работу его сподвигнуло творчество одного коллеги, прославившегося тем, что хранил в формальдегиде акулу. "Произведение, конечно, мрачновато, — сказал он, — но я не думал, что оно вызовет такую реакцию. Полицейские сказали мне, что воришка был напуган до смерти — у него было полубессознательное состояние, и он признался в преступлении своей матери".

ДУХОЎНЫ СКАРБ

Энцыклапедыя «Народнай волі», выпуск №74

Людвік Сяніцкі

Даў апісанне Сібіры

Гераічная абарона Быхава. З малюнка мастака М.Ц.Гуціева.

Нарадзіўся Людвік Сяніцкі 2 лютага 1667 года. Прымаў актыўны ўдзел ў Паўночнай вайне. Людвік далучыўся да гэтых падзей дзякуючы брату, які спачатку ваяваў на баку рускіх і праславіўся ў час аблогі Быхава ў 1702 годзе. Людвік удзелу ў ёй не прымаў, але менавіта паспяховае завяршэнне яе, а ўслед за гэтым рост аўтарытэту Крыштофа Казіміра, паспрыялі таму, што ён таксама заняў адказныя пасады.

Спачатку быў адміністратарам Магілёўскай эканоміі, а потым стаў віцэ-губернатарам Быхава, падстолі Вялікага княства Літоўскага, а падстолі з'яўляўся намеснікам стольніка, які ў час урачыстых абедаў кіраваў сервіроўкай святочнага стала і адказваў за своечасовую падачу страў.

Найбольш важная пасада, якую займеў Людвік, — гэта рэгіментар. Так называлі часовага намесніка гетмана, які браў на сябе ягоныя абавязкі ў час адсутнасці апошняга па розных прычынах: у выніку смерці, хваробы, палону... Ён узначальваў усё войска Кароны ці княства, альбо яго частку ў час баявых дзеянняў ці знаходжання на зімовых кватэрах. Апошняе тычылася і Людвіка Сяніцкага. Дарэчы, рэгіментарам быў і Крыштоф Казімір, які некаторы час камандаваў Беларускай дывізіяй.

Слава — рэч такая, што той, хто спазнаў яе, часам пачынае пераацэньваць свае магчымасці, а то і рэзка мяняе арыентацыю. Так атрымалася і з Крыштофам Казімірам. Стаўшы адзіным правіцелем Быхава і Быхаўшчыны і прыбраўшы да сваіх рук па сутнасці ўсе прыбыткі Магілёўскай аўтаноміі, ён гэтым не задаволіўся. Знайшоў аднадумцаў, якія разважылі, што ад падтрымкі Аўгуста II карысці мала. Дый хаўрус з Пятром I дае куды менш, чым можа даць наладжванне належных кантактаў з Сапегамі і Карлам II. У свае сакрэты пасвяціў брата. Людвік ухваліў яго намеры і заявіў, што пры першай жа неабходнасці падтрымае войскам.

Для братоў не выклікала сумнення, што іхняя здрада, а тое, што адбылося інакш і не назавеш, не пройдзе беспакарана і першы ж удар рускае войска нанясе па Быхаву. Паколькі Людвік Сяліцкі ў гэты час знаходзіўся ў Магілёве, усе клопаты па падрыхтоўцы Быхава да маючага адбыцца наступлення праціўніка ўзяў на сябе Крыштоф Казімір.

Быхаў і замак у гэты час і так уяўлялі непрыступную цытадэль, дзе знаходзілася шмат пешага і коннага войска, а таксама ў дастатковай колькасці гармат.Ды толькі маскоўцам удалося перамагчы і браты трапілі ў палон. Далей іх шлях ляжаў у Маскву, адкуль пачалася дарога ў Сібір.

Пакідаючы ў 1709 годзе Маскву, Людвік не ведаў, што ім з Крыштофам Казімірам больш ніколі не давядзецца пабачыцца. Як і не здагадваўся, што брату застаецца жыць усяго тры гады. Адно ведаў: Сібір — вялікая.Чытаў пра гэта нямала яшчэ тады, калі вучыўся ў Віленскай евангелісцкай школе. А што за людзі там жывуць, які іхні занятак, ведаў мала.

Шлях Людвіка Сяніцкага пралягаў праз Перм, Верхатур'е, Табольск і далей у Якуцк, дзе знаходзіўся да 1722 года, пакуль не атрымаў амністыю. Паўсюдна ён знаходзіў нямала таго, што выклікала цікавасць, жаданне запомніць многае, каб пасля вяртання на радзіму расказаць пра ўсё тым, хто не мае магчымасць пабываць у далёкіх краях.

Пасля вяртання на радзіму жаданне расказаць аб пабачаным з'явілася, аднак, не адразу. І на тое было некалькі прычын. Знаходжанне ўдалечыні ад родных мясцін не прайшло для яго бясследна. Ёсць нават сведчанні, што прыехаў назад цяжкахворым, а хвароба была не якая-небудзь, а псіхічная — страціў розум. Праўда, калі гэта і сапраўды так, дык невядома, калі вылечыўся. А вылечыўся, відаць, хутка, бо ўжо ў 1733 годзе належаў да тых 12 тысяч выбаршчыкаў, якія выбралі каралём Рэчы Паспалітай Станіслава Ляшчынскага.

Як бачым, Людвік Сяніцкі ў ссылцы не перавыхаваўся і не збіраўся мяняць свае пазіцыі на карысць Расіі. Не адышоў і ад актыўнага жыцця: у 1736 — 1746 гг. быў цівуном рэтаўскім.

Не браўся Сяніцкі за напісанне сваіх назіранняў яшчэ і па той прычыне, што доўгі час не ставіў перад сабой падобнай задачы. Дый якіх-небудзь сістэматызаваных запісаў не вёў. Захаваліся толькі тыя ўражанні, назіранні, якія зберагла памяць.

Ва ўсякім разе ў 1754 годзе ў Вільні выйшла кніга Сяніцкага з назвай, што нават у кароткім варыянце завельмі ўскладненая: "Дакумент асаблівай міласэрнасці божай, што цудоўна пераводзіць з кальвінісцкай секты пэўнага слугу і паклонніка божага ў Хрыстовы касцёл" і, як няцяжка заўважыць, па сутнасці, не мае ніякага дачынення да свайго зместу.

Гэтыя запіскі ўяўляюць вялікую цікавасць у сувязі з тым, што даюць даволі пераканаўчую карціну жыцця народаў Сібіры ў час, калі пачыналася яе асваенне. Прыцягнуты шматлікі этнаграфічны матэрыял у супастаўленні з сённяшнімі звесткамі дазваляе адчуць змены, якія адбыліся там з часу, калі ў гэтых краях знаходзіўся наш зямляк. Нарэшце, не трэба забываць, што Сяніцкі са сваёй кнігай стаяў ля вытокаў падарожнага жанру, прытрымліваючыся храналагічнага прынцыпу падачы фактычнага матэрыялу і адштурхоўваючыся ў асноўным толькі ад асабістых назіранняў.

Напрыклад, паводле сведчання Сяніцкага, ненцы "носяць у якасці апраткі аленевыя шкуры ніяк не сшытыя, а толькі выробленыя, з пярэднімі нагамі, у якія засоўваюць рукі". Каб было цяплей, яны звычайна апраналі на сябе дзве шкуры. Адна размяшчалася шэрсцю да цела, а другая, што была паверх першай, шэрсцю наверх. Не магло, вядома, не здзівіць Сяніцкага і тое, што тубільцы ў якасці цяглавай сілы выкарыстоўваюць сабак, бо нічога падобнага дагэтуль яму бачыць не даводзілася. Нарты ж былі такога памеру: "пяць аршынаў у даўжыню і толькі тры чвэрткі аршына ў шырыню". Яны нагадвалі сабой звычайныя санкі, але з'яўляліся вельмі ўмяшчальнымі, дазвалялі класці на іх да сарака пудоў грузу.

Разгорнутае апісанне Сяніцкі прысвяціў эвенкам: "Потым прывезлі нас у Енісейск, адкуль зямля тунгуская пачынаецца; мова ў іх іншая, непадобная на іншыя народы: ходзяць яны ў незвычайнай апратцы з выробленых звярыных шкур, сшытых па іх спосабу замест нітак скручанымі аленевымі жыламі. Аленеву шэрсць, афарбаваную ў чырвоны колер вакол апраткі па падоле замест бахрамы, хвасты ззаду вырэзаныя пакідаюць, на галовах носяць ... ззаду адну заплеценую касу". Далей сведчыў, што гэтыя "людзі вялікага росту; у глухіх лясах пастаянна ловяць і страляюць розных звяроў, здабываюць ляснога звера дзеля апраткі, харчу і даніны цару".

Якое сведчанне ні возьмеш, яно абавязкова несла ў сабе новую інфармацыю, становячыся адкрыццём. Для прыкладу, тагачаснаму чытачу было цікава даведацца, што эвенкі трымалі свойскіх аленяў. На самцах ездзілі, а самак даілі, як кароў, а яшчэ "гэтыя тунгусы пастаянных дамоў не маюць, увесь час з месца на месца пераязджаюць, каб карміць аленяў; на тых жа аленях перавозяць свае юрты, па-польску палаткі".

І такой бяды, што ў дадзеным выпадку ён блытаў лёгкі кананічны шалаш эвенкаў, што і сапраўды выкарыстоўваўся як паходнае жытло, з юртамі, характэрнымі для народаў Цэнтральнай Азіі, якія вялі вандроўны спосаб жыцця і пасвілі жывёлу.

У Якуціі ўразіла нашага земляка багацце розных ягад, якія якуты ахвотна збіралі ("чырвоныя і чорныя парэчкі, чарніцы і п'яніцы, брусніцы") і прадавалі рускім. Назапашвалі ягад так шмат, што атрымлівалася іх некалькі вазоў. Сярод ягад вызначалася марошка, якая паспявала на працягу кароткага, але спякотнага лета нават ледзь не ля самага ўзбярэжжа "Ледавітага мора", дзе паўсюдна расла на імхах. Яна нагадвала маліны, але была куды большага памеру, цвярдзейшая і такая жоўтая, як воск.

Для ўласных патрэб якуты ахвотна збіралі розныя карані, якія пачыналі нарыхтоўваць ранняй вясной. У гэты ж час здзіралі сасновую кару. Адразалі тую яе частку, што з'ўлялася шэрай і зялёнай, а астатнюю сушылі, затым таўклі на муку, а пазней з такой мукі варылі кашу. Назапашвалі гэтай мукі шмат, як і сушаных каранёў. Безумоўна, рабілі гэта для таго, каб неяк разнастаіць сваё зімовае харчаванне.

Аднойчы натрапіліся яму некалькі каракаў: "З-за цікаўнасці падышоў я паглядзець на іх, калі нас многа там стаяла". Нечакана аднекуль выскачыла свіння: "... мы яе не заўважылі. А той карак, убачыўшы свінню, паваліўся на зямлю, пачаў крычаць, што павінен памерці, таму што ён убачыў тут свайго бога". Калі свіння праз некаторы час вярнулася, зноў пачаў крычаць і гэтаксама паваліўся на зямлю. Прысутныя паспрабавалі патлумачыць яму, што такая брудная жывёла не можа быць богам, але да падобных тлумачэнняў карак не хацеў прыслухоўвацца. Верагодней за ўсё ў нечаканым з'яўленні свінні ён убачыў злога духа, які, паводле карацкай веры, выклікае смерць.

Пра камчадалаў Сяніцкі расказвае, што яны часцей за ўсё ў ежу ўжываюць марскую рыбу, а яшчэ капаюць розныя карані і з іх робяць запасы на зіму. Але рыбу не ловяць, а падбіраюць тую, якая ў час прыліву выкідваецца на бераг марскімі хвалямі."Але самае цікавае, — апавядаў Сяніцкі, — што ёсць у іх розныя травы, прыдатныя для лякарстваў, якімі і самі гэтыя простыя людзі лечацца і рускім людзям даюць. Асабліва зелле, што называецца зверабоем, якім амаль усе дэфекты свайго нутра выратоўваюць".

Дзякуючы камчадалам, што трапілі ў Якуцк, ён змог пазнаёміцца і з японцамі, якія, плывучы з таварамі ў Кітай, пацярпелі караблекрушэнне. Многія ў час буры загінулі, а некалькі чалавек засталіся ў жывых, дабраліся да Камчаткі і трапілі ў палон да мясцовых жыхароў. Тыя ж прывезлі іх з сабой у Якуцк. Яны і паведалі Сяніцкаму аб непаўторнасці і багацці невядомай тады чужаземцам Краіны ўзыходзячага сонца. А ў выніку Сяніцкі стаў першым у Вялікім княстве Літоўскім чалавекам, які атрымаў звесткі пра Японію непасрэдна з вуснаў яе жыхароў. Таму хоць яны і нешматлікія, але, як гістарычны факт, уяўляюць значную цікавасць.

Людвіка Сяніцкага не стала 24 студзеня 1757 года. Аддаючы яму належнае як адважнаму абаронцу Айчыны, усё ж трэба прызнаць, што асаблівай ухвалы заслугоўвае здзейсненае ім зусім не на ратным полі, а на літаратурнай ніве.

Міхась ЯНОВІЧ.

Пра Людвіка Сяніцкага можна прачытаць:

***Кучинский А.** Описание Сибири ХУIII в.: Материалы Л. Сеницкого о сибирских аборигенах и их культуре. "Советская этнография", 1972, № 1.*

КАРАНІ

З Гарадка — у Віцебск, а затым — у Маскву

Унікальная выстава адкрылася непадалёку ад Віцебска, на тэрыторыі музея-сядзібы Іллі Рэпіна "Здраўнёва".

Называецца экспазіцыя "Адроджаныя рамёствы Гарадоччыны", а размешчана яна ў інтэр'еры былога дамка, які належаў загадчыку рэпінскай сядзібы і амаль не адрозніваўся ад звычайнай беларускай хаты. Таму творам гарадоцкіх народных майстроў тут вельмі ўтульна.

Шмат год збіралі гэтыя экспанаты супрацоўнікі Гарадоцкага дома рамёстваў і фальклору на чале з Алёнай Бараўцовай.

Створаны 11 год таму Дом рамёстваў аб'ядноўвае 12 гурткоў традыцыйнага мастацтва і клуб самадзейных рамеснікаў і мастакоў "Вытокі", сама назва якога вызначае повязь гэтага аб'яднання з народнай мастацкай творчасцю. Калектыў Дома рамёстваў самаадданна працуе над вывучэннем і адраджэннем старадаўніх мясцовых рамёстваў ды іх прапагандай у краіне і за мяжой.

Вынік гэтай карпатлівай працы цяжка перабольшыць, бо Гарадоцкі раён заслужана лічыцца цэнтрам народнага ткацтва Беларусі, а такіх ручнікоў, як тутэйшыя, няма больш нідзе. Сапраўдны подзвіг здзейснілі супрацоўніцы Дома рамёстваў Марына Гушча і Людміла Каравай. Першая ўласнымі рукамі аднаўляла малюнкі ручніковых вышывак, а другая адрадзіла з небыцця выцінанку — спрадвечна беларускае мастацтва ўпрыгажэнняў з паперы. У работах Людмілы Каравай ажылі вясковыя выцінанкі далёкіх стагоддзяў — з традыцыйнымі сюжэтамі на тэмы народных святаў — Купалы, Яблычнага Спаса, Вялікадня.

На выставе ў музеі, сядзібе "Здраўнёва", можна ўбачыць таксама ўзоры сапраўднай народнай вопраткі Гарадоччыны мінулых часоў. Гэтыя экспанаты яшчэ чакаюць сваіх даследчыкаў.

У верасні экспанаты выставы "Адроджаныя рамёствы Гарадоччыны" накіруюцца ў Маскву для ўдзелу ў праграме Дзён культуры Беларусі ў расійскай сталіцы.

Сяргей БУТКЕВІЧ.

Вам нужны помещения? Пожалуйста...

УП «Минский городской центр недвижимости» проводит 9-й открытый аукцион на право заключения договора аренды (сроком на 5 лет) на нежилые неиспользуемые помещения коммунальной собственности г. Минска

№ лота	Тип помещения, адрес	Общая площадь, кв. м	Начальная цена, тыс. руб.
1	2	3	4
	УП «ЖРЭО Заводского района» Тел. 285-56-02		
1	1 этаж, пр-д Голодеда, 11, п. 5	24,61	291
2	1 этаж, ул. Голодеда, 31	131,34	1551
3	1 этаж, ул. Голодеда, 75, п. 4	14,07	166
4	Цоколь, пр. Партизанский, 89а	29,32	346
5	1 этаж, пер. Бехтерева, 6	244,2	2883
6	1 этаж, ул. Уборевича, 38, к. 46а	10	118
7	1 этаж, ул. Селицкого, 105, п. 6	17,6	208
8	Нежилое помещение, ул. Котовского, 3 (под производство)	19,04	217
	УП «ЖРЭО Ленинского района» Тел. 221-87-26, 221-35-03		
9	1 этаж, подвал, пр. Рокоссовского,113 (вход через аптеку)	34,37	538
10	1 этаж, ул. Плеханова, 32, к. 2	13,74	162
11	1 этаж, ул. Козыревская, 4	5,78	68
	УП «ЖРЭО Московского района» Тел. 252-80-63, 220-84-44		
12	4 этаж жилого дома – 2 зона, ул. Московская, 12	71,5	1688
13	Комната (бытовая) на 2-м этаже жилого дома, вход общий, ул. Есенина, 16	19,33	228
	УП «ЖРЭО Октябрьского района» Тел. 213-29-60		
14	1 этаж – 2 зона, ул. Рабкоровская, 2, кв.23	67,41	768
	УП «ЖРЭО Партизанского района» Тел. 236-01-11		
15	Цоколь, ул. Геологическая, 59, к. 1	46,02	543
16	1 этаж, подвал – 1 зона, ул. Антоновская, 30 (под магазин)	298,53	10572
17	2 этаж (торговые площади), ул. Солтыса, 189	217,7	2570
18	1 этаж, ул. Филимонова, 5, к. 1	11,94	141
19	Непроизводственное помещение – 2 зона, ул. Долгобродская, 30	33,15	756
	УП «ЖРЭО Первомайского района» Тел. 285-72-92		
20	2 этаж, ул. Калиновского, 55	137,96	1629
21	1 этаж, пр. Ф. Скорины, 145	8,43	100
22	1 этаж – 2 зона, ул. Калиновского, 53, корп. 2 (непроизводственные цели)	27,01	616
	УП «ЖРЭО Советского района» Тел. 232-74-31, 284-42-26		
23	1 этаж, ул. Старовиленская, 97, п. 4	11,75	139
24	1этаж, подвал, Логойский тракт, 25, кор. 1 (под склад)	281,33 в т.ч. 13,08 – 1 этаж	3321
25	Колясочная, ул. Гамарника, 20, п.12	28,23	333
	УП «ЖРЭО № 2 Фрунзенского района» Тел. 253-03-26		
26	1 этаж (общий вход), ул. Лынькова, 13	10,4	123
27	1 этаж, ул. Жудро, 29, п.1 (под офис)	15,4	182
	УП «ЖРЭО Центрального района» Тел. 223-34-66		
28	2 этаж – 1 зона, ул. Интернациональная, 13а (под офис)	22,71	268
29	1 этаж – 1 зона, ул. Революционная, 24а (общий вход, здание планируется под реконструкцию)	38,27	1355
30	Цоколь, Долгиновский тракт, 546 (комната с общим коридором)	30	354
	УП «Минскгорэлектротранс» Тел. 284-36-81, 246-49-22		
31	Производственные помещения, ул. Солтыса, 26	170,4	2012
32	Непроизводственные помещения, ул. Солтыса, 26 (под офис)	32,1	379
33	Непроизводственные помещения, ул. Солтыса, 26 (под офис)	33,15	391
34	Помещение, ул. Солтыса, 26 (под склад)	78,08	922
	УП «Минскпассажиравтотранс» Тел. 229-52-72		
35	Зал ожидания, 3 этаж – 2 зона, ул. Ванеева, 34 (под торговую точку)	84	1983
36	Комнаты, а/ст. Раков (филиал Минский автовокзал)	108	1275
37	2 этаж, ул. Есенина, 136 (под офис)	11,9	140
38	Помещение, д/ст. Кульман (под склад)	20	236
	УП «Минскпассажиравтотранс» филиал «Минский автовокзал» Тел. 219-36-59		
39	Нежилое помещение, ул. Железнодорожная, 41	3,8	43
	УП «Автобусный парк № 2 УП «Минскпассажиравтотранс» Тел. 221-36-26		
40	Непроизводственное помещение, ул. Маяковского, 115а (под офис)	18	205
	Управление коммунального хозяйства Мингорисполкома УП «Спецкомбинат КБО» Тел. 233-74-31		
41	Кирпичное здание, кладбище «Колодищи», Минский район	50	590
42	Кирпичное здание, ул. Ольшевского, 12	132,1	1559
43	Кирпичное здание, ул. Ольшевского, 12	67,5	797
44	Кирпичное здание, ул. Ольшевского, 12	10,3	122
	Управление дорожно-мостового строительства и благоустройства Тел. 223-71-21, 223-13-73		
45	1 этаж, ул. Пономаренко, 3 (комната)	45,7	539
46	1 этаж, ул. Пономаренко, 3 (комната)	95,6	1129
	Главное управление потребительского рынка Мингорисполкома Тел. 220-91-96, 220-70-16		
47	Оздоровительный лагерь им. О. Кошевого, пос. Зеленое, Минский район	3871	45697
48	Промтоварный магазин, ул. Слободская, 27	338	3990
49	Ресторан «Заславль», пос. Ждановичи, Минский район	3875,3	45748
50	Приемный пункт стеклотары – 2 зона, ул. Велозаводская, 1а (сохранение назначения)	200	2361
	УП «ОРПК Заводского района г. Минска» Тел. 243-12-60		
51	Складские помещения, ул. Центральная, 47	1500	17708
52	Склад, ул. Центральная, 47	250	2951
53	Склад, ул. Центральная, 47	288	3400
54	Отдельное помещение в метал. ангаре, ул. Центральная, 47	217	2562
	УП «ОРПК Октябрьский» Тел. 275-24-65		
55	Складские помещения (холодильные камеры), ул. Стебенева, 2	1500	17708
56	Складские помещения, ул. Стебенева, 2	450	5312
	УП «Ровесник» Тел. 216-89-58, 216-89-57		
57	Складские помещения, ул. Ольшевского, 76а	201,5	2379
	УП «Грузавтотранссервис» Тел. 244-23-81		
58	Ангар — под ремонт автомобильной техники, 10-й км Могилевского шоссе	400	4722
	УП «Быт Экс» Тел. 206-43-92		
59	Помещение, пер. Ковалевской, 57	30,1	355
60	Помещение, пер. Ковалевской, 57	42,9	506
61	Помещение, пер. Ковалевской, 57	11,6	137
	Коммунальное дочернее унитарное предприятие «Городские парки Минскзеленстроя» Тел. 255-80-98, 269-15-46		
62	Танцевальный зал «Вильнюс», ул. Калиновского, 55в	1226	14473
	Управление образования администрации Первомайского района Тел. 227-79-81		
63	Помещение, Понамарева, 11	400	4722
64	Помещение, Понамарева, 11	14	165
65	Помещение, ул. Седых, 40 (под офис)	66	779
66	Помещение, ул. Седых, 40 (под офис)	17	201
67	Помещение, ул. Калиновского, 50/2	40	472
68	Помещение, ул. Калиновского, 50/2	80	944
69	Помещения, ул. Шугаева, 19/2 (под офис)	47	555
70	Помещения, ул. Шугаева, 19/2 (под офис)	24	283
71	Помещения, ул. Седых, 10 (под офис)	72	850
72	Помещения, ул. Городецкая, 14 (под офис)	30	354
73	Помещения, ул. Городецкая, 14 (под склад)	14	165
	Управление образования администрации Ленинского района Тел. 227-79-81		
74	Помещения, ул. Якубова, 74 (под офис)	20	236
	ПТУ № 9 Тел. 227-79-81		
75	Помещение из 3-х комнат, ул. Социалистическая, 9	52	614
	УП «Киновидеопрокат» Тел. 227-00-37, 227-54-71		
76	Фойе 1 и 2 этажей с подсобными помещениями, ул. Ташкентская, 9 (кинотеатр «Дружба»)	170	2007
77	Фойе 2 этажа, ул. Калиновского, 55 (кинотеатр «Вильнюс»)	131	1546
	УДП «Кинотеатр «Партизан» Тел. 227-00-37, 227-54-71		
78	1 этаж, ул. Толбухина, 18 (под склад)	32,83	388
	МАРСП «Минскремстрой» Тел. 220-98-48		
79	Непроизводственное помещение, ул. Селицкого, 2	43,95	519
80	Производственное помещение, ул. Гурского, 11а	117,74	1390
81	Непроизводственное помещение, ул. Гурского, 11а	118,56	1400
82	Площади столовой, ул. Харьковская, 3а (общественное питание)	468,3	5528
	Хозрасчетный жилищно-эксплуатационный участок Тел. 239-08-31		
83	Склад – 2 зона, ул. Филимонова, 13/2	41,34	976
	Управление сантехнических работ Тел. 220-98-48		
84	Склад, ул. Железнодорожная, 21	137,8	1627
	Ремонтно-строительное управление Партизанского района Тел. 235-39-31		
85	Актовый зал, ул. Багратиона, 62	194,7	2298
86	Непроизводственное помещение, ул. Багратиона, 62	66,8	789
87	Непроизводственное помещение, ул. Багратиона, 62	35,9	424
	Управление механизации № 2 Тел. 251-82-22		
88	Непроизводственные помещения, 4 этаж – 2 зона, 1-й Твердый пер.,11	15,64	369
89	Непроизводственные помещения, 4 этаж – 2 зона, 1-й Твердый пер.,11	16,93	400
90	Непроизводственные помещения, 4 этаж – 2 зона, 1-й Твердый пер.,11	27,31	645
91	Непроизводственные помещения, 3 этаж – 2 зона, 1-й Твердый пер.,11	24,59	581
92	Помещение в здании мастерской на 1 этаже – 2 зона, 1-й Твердый пер.,11	65,3	1542
93	Помещение в производственном корпусе без отопления – 2 зона, ул. Гурского, 11	80,16	1893
	Торгово-закупочное оптово-розничное коммунальное унитарное предприятие «Партизанское» Тел. 266-48-72		
94	Нежилое помещение, ул. П. Панченко, 4 (реализация аудио- и видеопродукции)	4,5	52
	УП «Гастроном «Блеск» Тел. 201-62-74		
95	Нежилое помещение, ул. Шаранговича, 51 (реализация аудио- и видеопродукции)	4	46
	Городская детская инфекционная клиническая больница Тел. 257-27-12		
96	1 этаж, ул. Якубовского, 53 (под офис)	47	555
	Комитет по здравоохранению 7-я городская клиническая больница Тел. 221-70-89		
97	1 этаж, 7 корпус, ул. Орловская, 66	120	1417
	Комитет по здравоохранению Городская клиническая больница скорой медицинской помощи Тел. 201-90-51		
98	Помещение, ул. Кижеватова, 58 (под торговый объект)	5,3	61
	Комитет по здравоохранению Психоневрологический диспансер Тел. 221-70-89		
99	Постройка 1946 года барачного типа, ул. Минина, 20	187	2208
	Комитет по здравоохранению 18-я городская поликлиника Тел. 221-70-89		
100	Зал и бассейн (требуется ремонт), ул. Плеханова, 60, к. 2	216,46	2553
	УП «Минский мясокомбинат» Тел. 278-12-34		
101	Производственный корпус переработки птицы — под производство, ул. Казинца, 46	2959	34931
	УП «Минский мясоперерабатывающий завод» Тел. 246-12-52		
102	Холодильная камера, ул. Солтыса,187	1500	17708
	УП «Бизнес-сервис» ГП УЖХ Мингорисполкома Тел. 223-92-46		
103	Помещения, пр. Машерова, 5, ком. 51, 52	39,69	469
	Минское профессионально-техническое училище № 31 монтажных и специальных строительных работ Тел. 230-10-69, 230-12-67		
104	Помещение – 2 зона, ул. Буденного, 8	49,56	1170
	ОАО «Трест № 15 «Спецстрой» Тел. 285-21-41		
105	Помещение, ул. Козлова, 18, ком. 305 (под офис)	25,2	297
106	Помещение, ул. Козлова, 18, ком. 325 (под офис)	25,7	293
107	Помещение, ул. Козлова, 18, ком. 314 (под офис)	25,5	291
108	Помещение, ул. Козлова, 18, ком. 302 (под офис)	25,4	290
109	Помещения, ул. Козлова, 18, ком. 307 и 308 (под офис)	50,3	573
110	Помещение, ул. Козлова, 18, ком. 312 (под офис)	25,4	290
111	Помещение, ул. Козлова, 18, ком. 319 (под офис)	25,4	290
112	Помещение, ул. Козлова, 18, ком. 332 (под офис)	25,8	294
113	Помещение, ул. Козлова, 18, ком. 333 (под офис)	26,6	303
	УП Трест топлива Мингорисполкома Тел. 239-62-14		
114	Нежилые помещения в здании пилорамы, ул. Глаголева, 43 (под производство)	134	1528
	УП «ФОК Серебрянка» Тел. 247-11-55		
115	Помещение, пр. Рокоссовского, 44	12	137
	УП Минский городской центр «Долголетие» Тел. 255-38-18		
116	Помещение, ул. Жудро, 40 (торговое место)	5	57
	Ремонтно-строительное коммунальное дочернее унитарное предприятие «Спецпаркстрой Минскзеленстроя» Тел. 252-41-42		
117	Производственное помещение, ул. Одоевского, 58 (под станцию технического обслуживания)	38,34	437
	Отдел охраны здоровья Тел. 220-18-96		
118	Подвальное помещение, ул. Сухая, 6	102	1163

Участник аукциона до начала его проведения должен выяснить у балансодержателя возможность использования помещения под планируемые виды деятельности, в том числе с учетом требований по санитарным и противопожарным нормам. Размер задатка составляет 10 процентов от начальной цены лота. Договор аренды с победителем заключается в установленном порядке. Аукцион состоится 16 сентября 2003г. в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, 20а, актовый зал. Документы на участие в аукционе принимаются по 15 сентября 2003г. до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 18. **Контактный телефон 227-04-28.**

Пятница, 5 сентября

БТ

07.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 23.00 Новости.
07.10 "Кто первый?" Мультфильм.
07.20, 15.15 Мелодрама **"У нее возраст моей дочери"** (Международный Французский Канал).
09.10 "Пси-фактор". Научно-фантастический сериал (США-Канада).
09.55 Сад мечты. Передача для дачников.
10.25 "На перекрёстках Европы". Национальный телефестиваль песни.
10.50 "Мгновения музейной тишины". Видеофильм ("Телефильм").
11.10, 21.55 "Королева сердец". Сериал (Колумбия - Венесуэла).
12.15 "Будем знакомы". Сериал (Россия).
13.10 Мелодрама **"Хозяин готового платья"** (Международный Французский Канал).
14.40 "Маски-шоу".
16.55 Футбол. Отборочный матч чемпионата Европы-2004 среди молодежных команд.
Беларусь - Чехия. Трансляция из Борисова.
19.10 Триллер **"Беглянка Джейн"** (США).
20.45 Колыбельная.
21.00 Панорама. Информационный канал.
21.45 Новости региона.
22.45 Школа злословия.
23.15 Юмористический сериал "Неугомонный Диди" (Германия). 5-я серия.

ОНТ

08.00, 09.00, 18.00, 20.30, 23.20 Наши новости.
08.05 Телеканал "Доброе утро".
09.05 "Земля любви, земля надежды". Сериал.
09.50 Многосерийный фильм **"Две судьбы".** 4-я серия. (Россия, 2002 год).
10.45 Боевик **"Петр Великий".** 4-я серия, (США. 1986 год).
11.40 Детский сериал "Твинисы".
14.40 "Город женщин". Телевизионное шоу.
15.30 Лубянка. "Покушение на маршала Тито".
16.10 Премьера сериала **"Берег мечты".** 5-я серия.
17.05 "Большая стирка" с Андреем Малаховым.
18.10 Комедия **"Русалка".** (США, 1990 год).
20.00 Время.
21.00 "Поле чудес" с Леонидом Якубовичем.
22.05 "Фабрика звезд-3".
23.30 Боевик **"Сверхновая".** (США, 1999 год).

РОССИЯ

07.45 Сериал **"Каменская-2. Украденный сон". 4-я серия.**
08.50 "Комната смеха".
09.45 Вести. Дежурная часть.
10.00, 19.00 Вести.
18.00 "Аншлаг".
19.30 Местное время. Вести-Москва.
19.50 "Спокойной ночи, малыши!".
19.55 Премьера. "Народный артист".
20.50 Михаил Евдокимов и его друзья в юбилейном концерте "Смотрите, удивляйтесь, веселитесь!"

КУЛЬТУРА

15.15 "Плоды просвещения". "Беседы о русской культуре". Авторская программа Ю.Лотмана. Передача 5-я.
15.50 А.Н.Островский. "Театр... Голоса". Телевизионный спектакль. Режиссер Ю.Авшаров.
16.35 "Будимир Метальников. Сердцевина жизни". Документальный фильм. Режиссер А.Павлов.
17.30 Новости культуры.
17.50 "К Франкфуртской книжной ярмарке". Сергей Шаргунов.
17.55 К 75-летию со дня рождения Евгения Светланова. Избранное. И.Брамс. Симфония № 3.
18.40 "Театральный архив". "Театр петровского времени". Фильм 3-й.
19.10 "Дневник директора школы". Художественный фильм ("Ленфильм", 1975). Режиссер Б.Фрумин.
20.25 Блеф-клуб.
21.05 "Линия жизни". Вячеслав Полунин.
22.00 "Современный мир: десять великих писателей". Вирджиния Вулф.
23.00 Новости культуры с Владиславом Флярковским.
23.25 "Кто там..." Авторская программа В.Верника.
23.50 Программа передач.

НТВ

09.00 Сегодня утром.
09.20 Погода на завтра.
09.25 Приключенческий фильм **"Отряд особого назначения".**
11.00, 16.00 "Сегодня" с Кириллом Поздняковым.
14.35 "Прости и отпусти". Ток-шоу "Принцип домино".
16.30 Сериал "Супершпионки" (США). 5-я серия.
17.25 Национальная безопасность: приговор взамен диагноза.
18.00 "Сегодня" с Татьяной Митковой.
18.35 "Свобода слова" с Савиком Шустером.
19.55 Боевик **"Смерти вопреки"** (США).
22.05 Супербокс: Шейн Мозли против Эдуардо Моралеса.
22.45 Эротическая мелодрама **"9 1/2 недель** (США).

СПОРТ

Пяцiборцы заваявалi сярэбраны медаль

На чэмпіянаце Еўропы па пяцібор'і, які праходзіў у Чэхіі, беларуская мужчынская зборная ў складзе Зміцера Мелеха, Паўла Доўгаля і Аляксандра Бысава завявала сярэбраную ўзнагароду ў эстафеце.

Для Зміцера Мелеха сярэбраная ўзнагарода стала другой, якую спартсмен заваяваў на першынстве кантынента. Раней Мелех ужо ўздымаўся на п'едэстал, заваяваўшы бронзавы медаль у асабістых спаборніцтвах.

А вось жаночай зборнай нашай краіны крыху не хапіла для таго, каб выйграць бронзавыя медалі чэмпіянату Еўропы. У выніку беларускі апынуліся чацвёртымі, прапусціўшы наперад зборныя Венгрыі, Італіі і Чэхіі. Наша зборная ў складзе Галіны Башлаковай, Таццяны Клімовіч і Таццяны Мазуркевіч набрала 4984 ачкі. Гэты вынік на 208 ачкоў меншы, чым паказалі чэмпіёнкі — спартсменкі са зборнай Венгрыі.

Віталь ГАРБУЗАЎ.

КРЫМІНАЛ

Старшынёўскi бiзнес

У злоўжыванні службовымі паўнамоцтвамі абвінавачваецца старшыня аднаго з калгасаў Жыткавіцкага раёна. Кіраўніца гаспадаркі нібыта без афармлення дакументаў перадала індывідуальнаму прадпрымальніку Ш. 31 галаву буйной рагатай жывёлы. Агульная вага жывёлы склала 12 тон. Можна толькі здагадвацца, які б бізнес разгарнулі старшыня і прадпрымальнік, маючы столькі няўлічанага калгаснага мяса.

Праваахоўныя органы імкнуцца зараз высветліць усе абставіны згаданай здзелкі. Крымінальная справа ўзбуджана паводле часткі 2 артыкула 424 Крымінальнага кодэкса Рэспублікі Беларусь. Следчыя ўгледзелі ў дзеяннях жанчыны-старшыні асабістую зацікаўленасць і карысць.

Анатоль ІВАНОЎСКІ.

Курыная душагубка

Такога мору Гомельшчына, бадай, яшчэ не ведала. За адну ноч на птушкафабрыцы унітарнага аграпрадпрыемства "Асобіна" Буда-Кашалёўскага раёна загінула звыш 6 тысяч курэй. Урон склаў 19,6 мільёна рублёў. Наколькі вядома, куры проста задыхнуліся без свежага паветра. У тую ноч адключылася электрычнасць. Уключыць выцяжную вентыляцыю не было каму. Заатэхніка бройлернага цэха не аказалася на месцы. Супраць яе ўзбуджана крымінальная справа за службовую абыякавасць.

Дарэчы, гэта ўжо другая крымінальная справа ў "Асобіна". Раней у поле зроку раённай пракуратуры трапіў намеснік дырэктара гэтага аграпрадпрыемства Васіль Сініцкі. Яго таксама абвінавачваюць у службовай абыякавасці. Аграпрадпрыемства збывала расійскім фірмам яйкі і мяса птушкі. Непрадбачлівасць намесніка дырэктара ў гандлёвых кантактах з расійскімі пакупнікамі нібыта прывяла да псавання вялікай колькасці прадукцыі. Паводле папярэдніх звестак, страты аграпрадпрыемства ў дадзеным выпадку перавысілі 30 мільёнаў рублёў.

Анатоль ГАТОЎЧЫЦ.

Анекдоты

В одной адвокатской конторе на стене висит картина: двое мужиков спорят, кому принадлежит корова. Один тянет ее за рога, другой — за хвост, а адвокат в это время спокойно доит эту корову...

***

— Доктор, у моего мужа серьезное расстройство психики. Иногда я часами ему что-нибудь рассказываю, а потом оказывается, что он не слышал ни слова.

— Это не заболевание, уважаемая, это дар Божий.

***

— Я с самой свадьбы еще не разговаривал с женой.

— Поссорились?

— Не хочу ее перебивать.

***

— Доктор, меня мучают провалы в памяти!

— И давно это с вами?

— Что?

— Ну, провалы?

— Какие провалы?

***

— Очень пожилой человек пришел к священнику, спрашивает:

— Скажите, отче, может ли быть такое, чтобы я оказался отцом ребенка, которого родила нынче моя 18-летняя жена. А ведь мне уже почти семьдесят... Может, это чудо, сотворенное Богом?

— Я расскажу вам одну историю, — сказал священник. — Я был однажды в пустыне и вдруг увидел, что на меня несется лев. Я вскинул свою трость, как винтовку, прицелился и, когда лев был совсем близко, крикнул: "ПУ!" Лев упал мертвым...

— Понимаю, это было дело рук божьих!

— Не совсем: позади меня оказался охотник с настоящим ружьем.

Чытайце нас у Інтэрнеце: http:// nv.promedia.by

5 верасня

ПЯТНІЦА
Усх. 6.25 Зах. 19.51
Даўж. дня 13.26
Першая квадра
3 верасня

85 гадоў з дня нараджэння П. М. Явіча, беларускага жывапісца

ЧАСТНЫЕ ОБЪЯВЛЕНИЯ

Адрас рэдакцыі:
220030, Мінск, вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная: (017) 206-68-71.
Тэл./факс рэкламнага аддзела: 206-69-04.
E-mail : nv@promedia.by
http://nv.promedia.by

Індэкс 63222.

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф СЯРЭДЗІЧ

Рэдактар нумара Алесь ДРАБЧУК

У сувязі з адсутнасцю магчымасці рэдакцыя матэрыялы не рэцэнзуе і не вяртае, права ўступлення ў перапіску пакідае за сабой. За інфармацыю, размешчаную ў рэкламных аб'явах, рэдакцыя не адказвае. Могуць друкавацца матэрыялы, у якіх пазіцыя аўтараў не падзяляецца газетай. Ліцэнзія на выдавецкую дзейнасць ЛВ №448 ад 15 мая 2000 г. (пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.). Нумар газеты аддрукаваны з дыяпазітываў заказчыка на УП "Красная звезда", 220073, г.Мінск, 1-ы Загарадны завулак, 3. Падпісаны ў друк у 15.00. Аб'ём 2 друк. аркушы. Тыраж: 29 270 экз. Заказ № 790.